DLA PRZYSZŁOŚCI

ROK 1937

NUMER SPRAWOZDAWCZY

MARZEC 1938
WARSZAWA

CENA 0.50 ZŁ.

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU NACZELNEGO ORGANIZACJI PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIET DO OBRONY KRAJU

NA X WALNY ZJAZD DELEGATEK

ZA OKRES OD 1/IX-1936 R. DO 30/VIII-1937 R.

ZARZĄD NACZELNY

Zarząd Naczelny odbył w okresie sprawozdawczym 25 zebrań, w tym: 7 zebrań plenarnych i 18 zebrań prezydium Zarządu Naczelnego.

Prace Zarządu Naczelnego, oprócz w Prezydium Zarządu, prowadzone były w następujących Wydziałach i Sekcjach:

1) Wydział Propagandowy — przewodnicząca p. Kudelska,
2) Wydział Organizacyjny — przewodnicząca p. Gertzówna,
3) Wydział Administracyjny — przewodnicząca p. Sikorska,
4) Sekcja Przydziałów — przewodnicząca p. Fabierkiewiczowa,
5) Sekcja Dochodów Niestałych — przewodnicząca p. Wasserbergerowa.

W tym czasie Zarząd Naczelny współpracował nadal przez swe delegatki z:

1. Unią Polskich Związków Obrończyń Ojczyzny,
2. Komitetem Społecznym Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju,
3. Radą Narodową Polek
4. Kongresem Pracy Obywatelsko - Społecznej Kobiet,

oraz podjął współpracę w:

1) Komitecie Pomocy Zimowej Bezrobotnym,
2) Komitecie koordynacyjnym przy Wojskowym Instytucie Naukowo - Oświatowym,
3) w Ogólnopolskim Komitecie Pomocy Zimowej,
4) w Komitecie powitania Króla Rumuńskiego,

oraz zgłosił do prezydium Unii P. Z. O. O akces do akcji konsolidacyjnej Obozu Zjednoczenia Narodowego pod hasłem obrony Państwa.

Przedstawicielki Zarządu Naczelnego w okresie sprawozdawczym brały udział w szeregu Walnych Zebrań innych stowarzyszeń, a mianowicie: Unii Polskich Związków Obrończyń Ojczyzny (2 osoby), Komitetu Społecznego Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju (4 osoby), Stowarz. Strzelczyń 1912—1914 (2 osoby), Rodziny Wojskowej (1 osoba), oraz Kół Lokalnych naszej Organizacji we Lwowie, Bydgoszczy, Pionkach, Warszawie i Białej-Bielsku, a także wizytowały następujące Koła: Równe. Biała-Bielsko, Stanisławów, Lwów, Kraków, Gdynia, Częstochowa i Wilno.

Zagadnieniem zasadniczym najbardziej absorbującym Zarząd Naczelny w okresie sprawozdawczym było uzgodnienie z Ministerstwem W. R. i O. P. sprawy hufców szkolnych w III i IV klasie gimnazjum nowego typu oraz I kl. licealnej.

Czując się zarówno uprawniona dzięki dotychczasowej swej pracy, jak i w pełni sił przygotowana do podjęcia akcji przysposobienia na terenie liceów ogólnokształcących i zawodowych. — Organizacja dążyła wszelkimi siłami do zachowania ochotniczości hufców licealnych oraz prowadzenia w nich pracy wyszkoleniowo - wychowawczej przy pomocy kadry instruktorskiej Organizacji.

Przeprowadzono szereg konferencyj w Ministerstwie W. R. i O. P., złożone zostały w Min. Spraw Wojsk. i Min. W. R. i O. P. szczegółowo opracowane memoriały, motywujące stanowisko Organizacji w powyższej sprawie. Po przesłaniu przez Min. W. R. i O. P. projektu o organizacji hufców licealnych — zostały w łonie Zarządu Naczelnego przepracowane komisyjnie uwagi do tegoż projektu i złożone w Min. W. R. i O. P.

Starania nasze nie osiągnęły pożądanych wyników na terenie licealnym, gdzie zarządzeniem Min. W. O. i O. P., wprowadzone zostały obowiązkowe hufce przyg. do służby pomocniczej o programie przysposobienia fachowego w zakresie ratownictwa i obrony przeciwgazowej.

Organizacja prowadzi nadal hufce ochotnicze p. w. k. w III i IV klasach gimnazjalnych.

Dużo starań wymagała ze strony Zarządu Naczelnego sprawa zatwierdzenia nowego statutu Organizacji P. W. K., uchwalonego przez VIII Walny Zjazd Delegatek, i wniesionego do M. S. Wojsk do zatwierdzenia przez Władze Państwowe.

Zainicjowane zostało uroczyste pobranie ziemi z obozów letnich Organizacji, która w ozdobnych, zachowujących regionalny charakter — woreczkach została przewieziona do Krakowa i złożona na kopcu Marszałka.

Delegatki Zarządu Naczelnego wzięły udział w uroczystośiach poświęcenia sztandarów w Poznaniu i Radomiu.

Z nowo powstałych Kół zatwierdzono Koła: w Wielkiej Wsi, Tarnowskich Górach i w Stryju.

W dniu 19.I.37 r. Zarząd Naczelny zorganizował konferencję Przewodniczących Kół Lokalnych, która poruszyła szereg zagadnień organizacji pracy na przyszłość.

Ogólne zestawienie ilości członkiń wg. zakresu pracy w Organizacji.

Członkinie	Ilość
Członkinie Kół Lokalnych	4.630
„ ćwiczące w stałych zespołach pwk. i wfk.	22.861
Instruktorki	1.322
Razem . . .	28.753

Powyższe dane liczbowe obejmują wszystkie kategorie członkiń Organizacji, zgrupowanych zarówno w Kołach Lokalnych jak i w stałych zespołach ćwiczących p. w. k. i w. f. k. (w Kołach i Ośrodkach), oraz instruktorki p. w. k.

PRACE WYDZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO Z. N.

łącznie z Referatem Zaopatrzenia K. N. przedstawiają się następująco:

Z zakresu trwałych urządzeń obozowych przeprowadzono w okresie sprawozdawczym bardzo poważne inwestycje, które znowu w dużej mierze zmniejszają nasze braki obozowe.

1) Na obozie w Garczynie wybudowano 25 domków obozowych, a więc już mamy rękojmię, że brak namiotów, które wobec bardzo rozwijającego się obozownictwa coraz trudniej jest uzyskać od władz wojskowych, nie przekreśli naszych zamierzeń obozowych.

2) Na obozie w Redłowie stanął budynek Izby Chorych, wybudowany wg. planu zatwierdzonego przez P. U. W. F. i P. W., którego urządzenia dobrze przemyślane, odpowiadają wymaganiom higienicznym, naturalnie w zakresie, w jakim mogą mieć zastosowanie w warunkach obozowych.

3) Obóz w Koszewnikach uzyskał stałą linię telefoniczną, której brak odczuwałyśmy dotąd dotkliwie.

4) Na obozie w Spale przebudowane zostały ubikacje, które dotąd, na skutek specjalnej właściwości gleby tamtejszej, wadliwie funkcjonowały.

Ośrodek Pracy P. W. K. przy ul. Okopowej Nr. 59, zatrudniający nasze bezrobotne członkinie, rozwija się bardzo dobrze. Duża ilość kursów, przechodzących przez Centrum Wyszkolenia Instruktorskiego

P. U. W. F. i P. W., zapewnia stale pewien komplet stołowniczek. W okresie wiosennym i jesiennym liczne wycieczki korzystają także z kuchni Ośrodka. W okresie sprawozdawczym wydano stołowniczkom Ośrodka 11.736 porcyj żywnościowych.

Niedawno zorganizowany w lokalu Ośrodka hotelik daje locum przejeżdżającym przez Warszawę instruktorkom i członkiniom.

Pracownia krawiecka Ośrodka wykonuje liczne zamówienia na mundury pewiackie, wpływające nietylko z Warszawy, ale i innych Ośrodków.

Pralnia obsługuje uczestniczki kursów Centrum, przyjmuje także zamówienia z zewnątrz.

Na podkreślenie zasługuje rozwój prac ogrodowych na terenie Ośrodka. Liczne drzewa i krzewy przydzielone przez Wydział Ogrodniczy m. Warszawy i posadzone na wiosnę w roku 1937-ym przyjęły się dobrze, gdyż mimo upalnego lata wysiłku na podlewanie nie żałowano.

Dział warzywnictwa zapewnia kuchni własne jarzyny — a ponieważ na rozległym terenie i trawy nie brak, więc mamy nawet „żywy inwentarz", a stołowniczki nasze korzystają z doskonałego, bo „z własnego gospodarstwa", mleka.

Schronisko narciarskie w Istebnej cieszy się coraz większą i zasłużoną popularnością. Przez cały długi okres zimowy przechodzą przezeń liczne zastępy uczestniczek kursów zarówno własnych, jak i innych stowarzyszeń, oraz kursy robotnicze, kierowane tam przez P. U. W. F. i P. W.

W okresie świąt Bożego Narodzenia już tradycyjnie szereg instruktorek i członkiń Kół Lokalnych spędza tam „gwiazdkę" i „Sylwestra".

A i w okresie wiosennym, nim się zaczną nasze obozy letnie, zespoły robotnic fabrycznych zjeżdżają tam na Kursy P. U. W. F. i P. W.

Przebudowano Schronisko, celem zyskania większej ilości pomieszczeń, a także wprowadzono pewne niezbędne udogodnienia; projektuje się jeszcze rozbudowa jadalni.

Zapoczątkowana przez Zarząd Naczelny akcja Puszek Oszczędnościowych dała następujące wyniki:

W okresie sprawozdawczym nastąpiło otwarcie puszek w 52-ch Kołach i 53 Ośrodkach. Ogólna ilość otwartych puszek—4344, suma uzyskana — 3.760 zł. 90 gr., przeciętna w puszce ulokowanej w okresie 4—6 miesięcy 0,82 zł.; ilość puszek, w których oszczędność wynosiła 5 zł. i powyżej — 86; maksymalna kwota uzyskana z pojedyńczej puszki 39 zł. 93 gr.

Z powyższego zestawienia wynika, że gdyby wszystkie członkinie Organizacji wzięły udział w akcji puszek, wówczas dochód uzyskany tą drogą stanowiłby bardzo poważną pozycję w naszym budżecie.

DZIAŁ FINANSOWY.

Zamknięcie rachunkowe w niniejszym sprawozdaniu obejmuje okres 12 miesięcy pracy od 1.IX.36 r. do 31.VIII.37 r.

Preliminarz budżetowy wykonany został w 67% na preliminowanych 460.000 zł. wykonano 310.537.36 po stronie przychodu i 322.624.09 po stronie rozchodu

Nadwyżka po stronie rozchodu 12.087.73 zł. została pokryta z pozostałości z r. 1935/36, a wyniknęła ona stąd, że nie wszystkie należności w związku z akcją obozową w r. 1937 wpłynęły do kasy Zarządu Naczelnego przed 31.VIII.37 r.

Różnica pomiędzy ogólną kwotą wykonanego budżetu, a kwotą wykazaną w bilansie wynika stąd, że bilans Zarządu Naczelnego nie wykazuje kwot uzyskiwanych przez Organizację w Okręgach.

Wydatki osobowe oraz koszty przejazdów Centrali i Okręgów zostały przekroczone o kwotę zł. 8.316.85 gr., wywołane to zostało rozrostem pracy i koniecznością zwiększenia ilości etatów instruktorskich — natomiast na wyszkolenie przewidziano 216.300 zł. wydano 106.286.94 — to zmniejszenie tłumaczy się niemożnością zdobycia pokrycia finansowego, wskutek czego Komenda Naczelna zmieniła plan szkolenia i przez obozy przechodzą nie wszystkie pewiaczki, a tylko uczestniczki wyróżniające się w pracy.

Wydatki materiałowe, oraz koszty wykończenia i utrzymania własnych objektów zostały wykonane tylko w 55% — niemożność uzyskania pokrycia w dochodach wg. zamierzeń preliminarza zmusiła Zarząd Naczelny do zrezygnowania z planów wy-

kończenia i rozszerzenia Ośrodka Pracy na Okopowej, natomiast większą kwotę aniżeli było przewidziane wydatkowano na inwestycje obozowe.

Rozrost prac Organizacji wywołuje konieczność zwiększenia wydatków osobowych, materiałowych i inwestycyjnych — niestety jednak trudności finansowe nie pozwalają na zaspokojenie tych potrzeb.

Na wniosek Komisji do Oceny Zadłużeń Zarząd Naczelny skreślił dawne zadłużenia na sumę zł. 2.232.41 gr.

BILANS ORGANIZACJI PRZYSPOSOBIENIA WOJSKOWEGO KOBIET DO OBRONY KRAJU

na dzień 1 września 1937 r. (za rok operacyjny: 1/IX 1936 – 31/VIII 1937)

STAN CZYNNY

Kasa	3.497,77	
P. K. O. Konto Nr. 18.759 28.889.23		
P. K. O. Konto Nr. 9.270 3 023.18	31.912,41	35.410,18
Różni (dłużnicy) . . .		15.429,87
Magazyn (remanent) .		4.109,91
Ruchomości	79.723,83	
Nieruchomości	62.273,33	
Inwestycje	184.006.33	326.003,49
Pismo „Dla Przyszłości“		3.173,71
Sumy przechodnie . . .	5.815,84	
Papiery % %	150,—	5.965 84
		390.093,—

STAN BIERNY

Różni (wierzyciele) . .		9.662 68
Sumy przechodnie . .		3.579,28
Nadwyżka bilansowa z lat ub.		305.671,53
Fundusz amortyzac. z lat ub.	44.328,27	
Fundusz amortyzac. z roku bieżąc. . . .	17.880,04	62.208,31
Nadwyżka bilansowa .		8.971,20
		390.093,—

Rachunek rozchodów i przychodów

ROZCHÓD

Wydatki osobowe i organizacyjne	135.730,49	
Wydatki kanc. 3.396.67		
„ adm. 2.625.35	6.022,02	
Czynsz dzierżawny i utrzymanie lokalu .	6.285,01	
Obozy i kursy	50.448,81	
Wyd. nieprzewidziane .	4.497 61	202.983,94
Strata na „Różnych“ .		2.232,41
Amortyzacja Ruchom,. Nieruch. i Inwest. za rok 1936/37		17.880.04
Razem wydatki:		221.896,39
Nadwyżka bilansowa za 1936/37 r.		8.971,20
		232.067,59

PRZYCHÓD

Dochody Niestałe . . .		231.592,59
Magazyn (zysk ze sprzedaży)		475,—
		232.067,59

Księgowa:
(—) *Maria Markiewicz*

Komisja Rewizyjna:
(—) *Helena Hudecówna*
(—) *Halina Chojko*
(—) *Zofia Kozicka*
(—) *H. Maślakiewiczówna*

Przewodnicząca:
(—) *J. Michałowska*

Skarbniczka:
(—) w/z *Maria Kłysowa*

Protokół Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna Organizacji Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju w składzie: p.p. Chojko Halina, Kozicka Zofia, Maślakiewiczówna Halina i Hudecówna Helena, zebrana na posiedzeniu w dn. 4 lutego 1938 r. w lokalu Organizacji przy ul. Marszałkowskiej 81 w Warszawie, zbadała stan ksiąg buchalteryjnych za rok budżetowy 1936/37 i stwierdziła zgodność księgi kasowej, dziennika—głównej i szczegółowych z dowodami. Księgowość jest prowadzona b. dokładnie i przejrzyście, wygląd zewnętrzny ksiąg zasługuje na specjalne podkreślenie.

Komisja Rewizyjna uznała zestawienie bilansowe oraz zestawienie przychodów i rozchodów za zgodne z rzeczywistym stanem majątku Organizacji i stawia wniosek o udzielenie pełnego absolutorium Zarządowi Naczelnemu.

Komisja Rewizyjna:
Helena Hudecówna
Halina Chojko
Zofia Kozicka
Halina Maślakiewiczówna

Warszawa, dn. 4 lutego 1938 r.

PRACA WYCHOWAWCZO - WYSZKOLENIOWA

kontynuuje się w okresie sprawozdawczym w tych samych mniej więcej, co i w roku poprzednim kierunkach; a mianowicie:

1) akcja wyszkoleniowa w jednostkach p. w. k. oparta o instrukcje i programy Państwowego Urzędu W. F. i P. W.
2) szkolenie fachowe absolwentek przysposobienia ogólno-wojskowego,
3) organizowanie terenów praktyki.
4) organizowanie III okresu szkolenia p. w. k. w Drużyny Pracy Społecznej,
5) praca organizacyjno - wychowawcza w drużynach w. f. i hufczykach,
6) szkolenie i doszkalanie instruktorek i podinstruktorek,
7) wychowanie fizyczne,
8) przeszkalanie członkiń Kół Lokalnych na kursach informacyjno - organizacyjnych p. d. o. k.,
9) praca świetlicowa.

1) Akcja wyszkoleniowa w jednostkach p. w. k.

Na podstawie instrukcji P. U. WF. i PW. opracowane zostały wytyczne pracy w jednostkach p. w. k., z podaniem rozplanowania materiału, wskazówek organizacyjnych i metodycznych.

Wyszkolenie zostało przeprowadzone w jednostkach, względnie wykończone na koncentracjach i obozach letnich.

Koncentracje w okresie sprawozdawczym, zwiększone znacznie w stosunku do roku ubiegłego — dają poważne wyniki wychowawcze i umożliwiają instruktorkom racjonalne przeprowadzenie programu.

Poniższe zestawienie wykazuje ogólną ilość koncentracyj: 52, uczestniczek 3161, obozowni: 15,365 (zob. str. 6).

2) *Szkolenie fachowe* uczestniczek napotyka nadal na trudności ze względu na brak sił instruktorskich w stowarzyszeniach specjalizujących; mimo to jednak przeprowadzone zostały w terenie:

28	kursów admin.	ukończyło	508	uczestnicz.
7	kursów świetl.	„	124	„
11	kursów oplgaz.	„	153	„
3	kursy łączności	„	47	„
34	kursy sanitarne	„	1762	„
83	kursy sanitarne	„	**2594**	uczestnicz.

Prócz tego na obozach letnich przeprowadzone zostały:

4	kursy admin. —	ukończyło	264	ucz.
5	kursów świetl. —	„	184	„
3	kursy oplgaz —	„	124	„
2	kursy sanit. —	„	85	„
14	kursów fachowych,	ukończ.	**657**	ucz.

a więc razem: 97 kursów fachowych p. d. o. k. ukończyło w okresie sprawozdawczym 3251 uczestniczek.

3) *Tereny praktyki* — w dalszym ciągu zdobywane są z dużą trudnością, szukać trzeba ekspansji na terenach innych stowarzyszeń i instytucji.

W zakresie administracji żywnościowej i materiałowej absolwentki kursów administracyjnych odbywały praktykę:

1) na obozach letnich P. U. WF. i PW. i własnych organizacji,
2) na męskim obozie junackim w Grandziczas,
3) na manewrach wojskowych (Lwów),
4) na 6 koncentracjach męskich,
5) na wszystkich koncentracjach własnych

W zakresie biurowości — w biurach Kół Lokalnych, Komend P. W., w Województwach i Starostwach.

W zakresie pracy świetlicowej — w świetlicach żołnierskich, dla poborowych, własnych, Z. P. O. K., Patronatu Więziennego, bezrobotnych. szkół powszechnych.

Wzakresie sanitarnym — na obozach i koncentracjach męskich i własnych. w szpitalach (Kraków).

Wykaz koncentracyj Hufców Szkolnych i Oddziałów Pozaszkolnych P. W. K.

L. p.	Okręg	Miejscowość	Ośrodki obsyłające	Dni	Ilość uczestn.	Ilość obozodni
1.	I	Przasnysz	Przasnysz	3	15	45
2.	"	Morgowniki	Łomża i Ostrołęka	4	116	464
3.	"	Wólka Profecka	Puławy	3	36	108
4.	"	Jedlnia	Radom, Skarżysko, Pionki	6	74	444
5.	"	Las Kweliński	Ciechanów	2	30	60
6.	II	Wólka Profecka	Lublin i Chełm	6	162	972
7.	"	Klewań	Równe	3	65	195
8.	III	Roś k/Wołkowyska	Wołkowysk	5	40	200
9.	"	Zielona	Białystok	5	102	510
10.	"	Trzeciny	Wys. Maz. i Supraśl	4	45	190
11.	"	Bogusze	Grajewo	4	22	88
12.	"	Koszewniki	Grodno	8	53	424
13.	Rej. Wil.	Werki	Wilno, N. Wilejka, Smorgonie, Oszmiana, Głębokie	10	105	1050
14.	IV	Spała	Łódź, Częstochowa. Radomsko, Kutno, Piotrków, Zd. Wola, Łowicz	8	233	1864
15.	V	Kraków	Kraków	6	250	1500
16.	"	Rzuchowa	Tarnów	3	32	96
17.	"	St. Sącz	N. Sącz	3	19	57
18.	"	Dobranowice	Nilliczka, Skawina	2	29	58
19.	"	Laskowice	Wadowice	3	30	90
20.	"	Wojnicz	Brzesko, Wojnicz	3	30	90
21.	"	Ropa	Gorlice	2	33	76
22.	"	Lipnica Mur.	Bochnia, Wiśnicz	4	57	228
23.	"	Grajów	Wieliczka, Skawina	2	40	80
24.	Rej. Śl.	Istebna	Katowice, Cieszyn, Będzin	4	253	1012
25.	"	Bibiela	Tarn. Góry, Radzionków, Rajca. Ruda, Chrzanów	4	73	292
26.	"	Widok k/Brzezia	Rybnik	5	22	110
27.	"	Dolina Szwajc.	Chorzów	2	60	120
28,	"	Porąbka	Biała-Bielsko, Kęty, Oświęcim	4	105	420
29.	"	Istebna	Biała k/Bielska	4	33	132
30.	VII	Wola Książęca	Jarocin	2	16	32
31.	VIII	Modlibórz	Inowrocław	3	25	75
32.	"	Wieniec Zdrój.	Włocławek	4	10	40
33.	"	Redłowo	Gdynia, Oksywia, Obłuża	3	70	210
34.	"	Dębie	Inowrocław	2	86	172
35.	IX	Dubica	Brześć n/B, Dubica	8	100	800
36.	"	Kisielany	Łuków, Siedlce	5	50	250
37.	"	Albertyn	Baranowicze, Słonim, Tulowszczyzna	6	120	720
38.	"	Wygoda	Nowogrodzkie	4	46	184
39.	X	Mokrzno	Jędrzejów	5	25	125
40.	"	Na Holuszu	Jarosław, Przeworsk, Rzeszów	5	62	310
41.	"	Wieś św. Katarzyna	Kielce	3	54	162
42.	"	Na Orowie	Drohobycz	3	32	96
43	"	Miąsowa	Jędrzejów	3	29	87
44.	"	Hondrlówka	Łańcut	3	27	81
45.	Okr. Wsch.	Nieśwież	Nieśwież	3	100	300
46.	Koło Warsz.	Piaseczno	Warszawa	8	34	272
47.	"	Zalesie	"	6	46	276
48.	"	"	"	2	9	18
49.	"	Sianki	"	10	11	110
50.	"	Józefów	"	2	11	22
51.	"	Białowieża	"	2	11	22
52.	"	Żabieniec	"	2	18	36
				216	3161	15.365

4) Drużyny Pracy Społecznej.

W związku ze zmianą programów oraz pertraktacjami z Ministerstwem W. R. i O. P. program pracy Drużyn Pracy Społecznej ulegał ciągłym wahaniom i nie mógł się oprzeć na konkretnych wytycznych ze strony Komendy Naczelnej.

Praca drużyn pracy społecznej obejmuje: pracę na wymienionych w poprzednim punkcie terenach praktyki, pomoc Kołom Lokalnym, poza tym nauczanie analfabetów, pomoc w nauce dzieciom szkół powszechnych.

W drugim półroczu nastawienie drużyn pracy społecznej krystalizuje się w kierunku przygotowania do obozów letnich drużyn pracy społecznej, starych i wędrownych, mających specjalny charakter i zadania.

Ilość drużyn pracy społecznej stale wzrasta i obejmuje już w 36 drużynach 806 uczestniczek, w czym młodzieży szkolnej 546, młodzieży pozaszkolnej — 260.

5) Drużyny w. f. i hufczyki.

a) Drużyny w. f. w szkołach powszechnych powstają i pracują tam, gdzie władze szkolne ustosunkowują się do tego zagadnienia przychylnie. Planowa praca drużyn obejmuje systematyczne ćwiczenia gimnastyczne, gry sportowe i ruchowe, treningi łuczne, ogniska, zabawy, wycieczki. Komendantkami drużyn są często uczestniczki drużyn pracy społecznej.

b) w drużynach w. f. młodzieży pozaszkolnej praca obejmuje obok wychowania fizycznego — pogadanki z wiadomości obywatelskich, obrony przeciwgazowej i przeciwlotniczej oraz zajęcia świetlicowe.

c) drużyny w. f., powstające na terenie młodszych klas szkół średnich, zwane „hufczykami“ obejmują młodzież do lat 15-tu i prowadzą prócz wychowania fizycznego — pracę organizacyjno-wychowawczą na świetlicach, ogniskach, wycieczkach i t. p.

6) Szkolenie i doszkalanie instruktorek.

Komenda Naczelna zorganizowała w okresie sprawozdawczym: 2 kursy przygotowawcze z podinstruktorskim (1 — w zimie, drugi w lecie) i 3 kursy podinstruktorskie, jeden zimowy i 2 letnie. Ogólna ilość absolwentek powyższych kursów wyniosła 241.

Poza tym instruktorki obesłały kursy II i III stopnia oraz kursy doszkoleniowe Państwowego Urzędu WF. i PW. w ogólnej liczbie 214; oraz kursy P. U. WF. i PW. dla kierowniczek hufców licealnych p. d. o. k. w ogólnej liczbie: 244.

Sprawa doszkalania instruktorek do nowych programów P. U. F. i PW. postawiona była w tym roku bardzo mocno tak, że pomimo trudności, jakie powodowało to szczególnie przy obsadzaniu funkcyj na obozach letnich, oraz przy równoczesnym szkoleniu instruktorek na kursach dla kierowniczek hufców licealnych, większość instruktorek doszkolenie to uzyskało.

Poza tym doszkalanie i pogłębianie wiadomości instruktorskich oraz wyrobinie ideowo-organizacyjne prowadzą Małe Kluby Instruktorskie. pracujące w całym szeregu większych ośrodkach, przeprowadzane były 2 razy lub 4 razy w miesiącu odprawy Komendantek jednostek; we wszystkich Okręgach — odprawy okręgowe przynajmniej 2 razy w ciągu okresu sprawozdawczego.

Przez Komendę Naczelną przeprowadzone były 4 odprawy Konmendantek Okręgowych oraz instruktorski zjazd w Istebnej podczas feryj Bożego Narodzenia, poświęcony zagadnieniom ideowo - organizacyjnym oraz wyszkoleniowym.

Wykaz instruktorek w/g stopni wyszkolenia czynnych i urlopowanych

L. p.	OKRĘG	Instruktorki p. w. k.					
		W. K. I.	instrukt. d. typu	II stop. i pod. d. typ	III stop. i d. wstęp.	podinstr. i przyg.	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Komenda Naczelna	24	7	5	3	—	39
2	Warszawa	2	3	14	54	51	124
3	Okręg I	—	2	7	47	42	98
4	„ II	1	1	4	43	35	84
5	„ III	1	1	3	26	18	49
6	„ IV	2	1	8	37	34	82
7	„ V	2	1	10	41	59	113
8	„ VI	1	2	10	66	27	106
9	„ VII	—	—	9	58	53	120
10	„ VIII	2	2	11	53	49	117
11	„ IX	—	—	4	43	76	123
12	„ X	1	—	11	39	33	84
13	„ Wschodni	1	—	2	14	19	36
14	„ Wileński	1	—	5	18	16	40
15	„ Sląski	2	—	4	44	57	107
		40	20	107	586	569	1322

7) Wychowanie fizyczne.

1) Wychowanie fizyczne dzieci nie może rozwinąć się na szerszą skalę w Organizacji ze względu na stanowisko M. W. R. i O. P., które uważa drużyny w. f. na terenie szkół powszechnych za niecelowe oraz trudności w organizowaniu „hufczyków“ w młodszych klasach gimnazjalnych, o których była mowa w pkcie 5) z powodu nie załatwienia dotąd statutu stow. wyższej użyteczności.

Drugą formą pracy wśród dzieci, obejmującą obok wyszkolenia fizycznego i zabaw — dożywianie — są świetlice dla dzieci najuboższych, świetlice takie prowadzone są przez uczestniczki jednostek p. w. k. w Okręgu V, IX i X.

Ogródki Jordanowskie organizują i prowadzą Okręgi IV i V.

W lecie zorganizowane zostały przez Komendę naczelną obozy dla drużyn w. f. i hufczyków w Borowie i Skolem oraz przez Komendę Okręgu IX — w Komorówce dla dzieci VI i VII Oddziału szkół powszechnych.

2) Wychowanie fizyczne kobiet prowadzone było:

w oddziałach pozaszkolnych p. w. k., w których w. f. k. prowadzone jest systematycznie wg. programów opartych o instrukcję P. U. WF. i PW.

w hufcach szkolnych — w. f. prowadzone jest jako uzupełnienie programu ogólno-wojskowego — w formie gier sportowych i ruchowych oraz łucznictwa; w szkołach gospodarczych i dokształcających — wprowadzone są stałe godziny gimnastyki i gier.

w klubach w. f. „Sprawność. Wszystkie kluby prowadzą systematyczne ćwiczenia w. f., gimnastykę, lekko-atletykę i gry sportowe dla zespołów własnych lub niestowarzyszonych.

w drużynach w. f. pozaszkolnych —w Okr. II — 3 drużyny, w Okr. III — 3 drużyny, w Okr. VII — na terenie małych wsi i miasteczek, w Okr. VIII — 4 zespoły, składające się z członkiń Kół Lokalnych, w Okr. IX — 1 zespół członkiń Koła Lokalnego i niestowarzyszonych.

na kursach narciarskich — organizowanych przez Komendę Naczelną w Istebnej dla hufców szkolnych, oddziałów pozaszkolnych oraz członkiń Kół Lokalnych i klubów w. f. „Sprawność".

Prócz tego Komenda Okręgu V zorganizowała 3 kursów narciarskich w Zakopanym i Piwnicznej oraz 1 wędrowny obóz narciarski instruktorek w Górce; Komenda Rejonu Wileńskiego 2—3 dniowe propagandowe kursy narciarskie dla hufców szkolnych w Nowowilejce i Smorgoniach.

Ponadto — Okręgi obesłały kursy narciarskie, organizowane przez Okręgowe Urzędy W. F. i P. W.

na kursach łuczniczych, przeprowadzonych przez Komendę Okręgu V w Krakowie i N. Sączu, oraz w Okręgu I w miesiącu propagandowym w. f. — przeprowadzono zbiorowe propogandowe lekcje łucznictwa.

na obozach wędrownych — organizowanych przez Komendę Naczelną w myśl wytycznych P. U. WF. i PW. (szczegóły podaje sprawozdanie z obozów), Komendę Okręgu V — w Pieninach i Koło Warszawskie — również w Pieninach.

Udział w zawodach biorą wszystkie Okręgi w:

a) korespondencyjnych zawodach strzeleckich i łuczniczych,

b) centralnych zawodach strzeleckich i łuczniczych.

Prócz tego biorą udział w lokalnych zawodach: strzeleckich, lekkoatletycznych, siatkówki i innych.

8) *Przeszkalanie członkiń Kół Lokalnych*— na kursach informacyjno - organizacyjnych p. k. d. o. k. przeprowadzane jest stale we wszystkich Okręgach. Koła, doceniając ważność tego momentu, z uwagi na odnośny punkt statutu Organizacji, który mówi, że członkinią rzeczywistą może być tylko członkini przeszkolona — organizują z wielką gorliwością wymienione powyżej kursy. Tak więc zorganizowanych zostało w okresie sprawozdawczym 22 kursy informacyjno-organizacyjne, ogólna ilość uczestniczek — 410.

Komenda naczelna uruchomiła referat kursów informacyjno - organizacyjnych, którego kierowniczka wyjeżdżała do Kół w celu przeprowadzania wykładów z poszczególnych przedmiotów programu kursu inf.-org.; prócz tego szereg wykładów, względnie publicznych odczytów z zakresu wymienionego programu przeprowadzone zostało przez prelegentki, absolwentki 4-ch corocznych kursów dla prelegentek kursów inf.-org.

Komenda Naczelna zorganizowała w Warszawie 14-dniowy kurs dla prelegentek kur-

ILOŚĆ ĆWICZĄCYCH W. F. W SPECJALNYCH ZESPOŁACH W. F.

Okręg:	drużyny w.f. i hufczyki		kluby w.f. „Sprawność"		Razem		wyniki prób sprawności					Uwagi
	zesp.	uczestn.	zesp.	uczestn.	zesp.	uczestn.	P.O.S.	O.S.	O Ł.	O.N.	inne	
Warszawa	9	245	1(10)	165	10(20)	410	108	56	15	10	—	Cyfry w nawiasie oznaczają ilość zespołów
Okręg I	3	97	1	48	4	145	235	242	15	2	—	
„ II	5	113	1	32	6	145	175	202	3	1	1	
„ III	2	50	—	—	2	50	307	70	—	1	—	Okręg III podany jest łącznie z Rejonem Wileńskim
„ IV	1	68	—	—	1	62	372	215	12	2	1	
„ V	5	124	1	56	6	180	248	104	67	20	—	
„ VI	5	145	3	79	8	224	440	150	104	1	—	
„ VII	9	249	3	35	12	284	524	223	22	2	1	
„ VIII	10	217	1	12	11	229	343	94	10	3	—	
„ IX	16	401	—	—	16	401	234	200	43	—	—	
„ X	7	160	—	—	7	160	263	149	84	2	1	
„ Wschodni	—	—	—	—	—	-	146	79	13	10	—	
Rej. Śląski	5	78	—	—	5	78	563	274	12	32	1	
	77	1947	11.21	427	88 98)	2374	3958	2058	400	86	5	

sów inf.-org., obesłany przez członkinie Kół Lokalnych, Rodzinę Wojskową i Z.P.O.K. — kurs ten ukończyło 39 słuchaczek.

W okresie letnim zorganizowany był w Istebnej obóz dla członkiń Kół Lokalnych w miesiącu lipcu, oraz dla członkiń Kół Lokalnych i członkiń stowarzyszeń wchodzących w skład Komitetu Społecznego Przysposob. Kobiet do Obrony Kraju — w sierpniu. Na obu tych obozach przeprowadzone zostały kursy informacyjno-organizacyjne.

9) *Praca świetlicowa.*

Kierowana była od strony Komendy Naczelnej przez referat świetlicowy, który udzielał wskazówek i pomocy, oraz na zapotrzebowanie ośrodków — materiałów do pracy świetlicowej, do programów okolicznościowych, uroczystości i t. p.

Stałe lokale świetlicowe własne posiada: 46 Kół, lokali wspólnych jest 17, świetlic szkolnych 74. W ośrodkach nieposiadających Kół praca świetlicowa prowadzona jest przeważnie w lokalach szkolnych.

Szkolenie instruktorek i absolwentek przyspos. og. wojsk. na kursach oświatowych i świetlicowych prowadzone jest stale i systematycznie. Ogólna ilość przeszkolonych na wymienionych kursach wynosi — 308 uczestniczek.

AKCJA OBOZOWA.

Rodzaje obozów, jakie prowadziła Organizacja w 1937 roku — podzielić można na następujące grupy:

1. obozy okręgowe hufców szkolnych,
2. obozy dla młodzieży pozaszkolnej,
3. obozy dla hufczyków i drużyn w. f.,
4. obozy Drużyn Pracy Społecznej,
5. obozy wędrowne,
6. obozy instruktorskie,
7. obozy dla członkiń Kół Lok. i Stowarzyszeń,
8. obóz wypoczynkowy.

1. Obozy Okręgowe dla Hufców szkolnych odbyły się w okresie od 2/VII do 30/VII.37 r. na terenach własnych, przy czym po raz pierwszy został zorganizowany obóz dla hufców szkolnych na terenie Skolego. Jedynie obóz Okręgu Wschodniego odbył się na terenie obozowym K. O. P.-u.

Obozy te odbyły się w Koszewnikach, w Istebnej, w Skolem, Redłowie, Garczynie i Ludwipolu i obesłane były przez 1853 uczestniczki hufców szkolnych.

Umieszczenie najliczniejszych naszych obozów, jakiemi są obozy hufców szkolnych, na terenach wyłącznie prawie własnych zapewniło im najlepsze warunki wyszkoleniowe i wychowawcze, na które składają się prócz wartości zdrowotnych — piękno krajobrazu, odosobnienie terenu oraz wybór takich miejsc jak np. Istebna, w której według sprawozdania komendantki obozu: „zarówno piękno okolicy, jak i w większym jeszcze stopniu umieszczenie obozu niemal u źródeł Wisły, matki polskich rzek, wśród dzielnej i przywiązanej do ziemi ludności góralskiej — niedaleko granicy — stwarza doskonałe warunki dla pracy wychowawczej w obozie".

Uczestniczki obozów szkolnych miały nastawienie do pracy prawie bez wyjątku — pozytywne.

Atmosferę wszystkich obozów cechowała radosna pogoda oraz jaknajdalej idąca staranność w wykonywaniu swoich obowiązków.

Stan zdrowotny uczestniczek naogół dobry, czemu prawdopodobnie sprzyjała tegoroczna piękna pogoda. Sprawozdania lekarek obozowych podkreślają ciągle jeszcze zły stan uzębienia oraz higieny osobistej uczestniczek (Istebna). Opieka lekarska na wszystkich obozach była dobra, poważniejszych wypadków chorobowych nie było. Dużą trudność stanowił brak apteczek, które przyszły z dużym opóźnieniem i niejednokrotnie z brakami w składzie.

Procentowe wyniki pod względem zdrowotnym przedstawiają się następująco:

Rodzaj obozu	Miejscowość	Ogólna poprawa	Ogólne pogorszenie	Stan bez zmian
Okręg. h.s.	Istebna	87.9%	1.8%	10.3%
„	Skole	52%	8%	40%
„	Garczyn	93.2%	2%	4.8%
„	Redłowo	85%	5%	10%
„	Ludwipol	85%	10%	15%
instr.	Spała	70%	—	20%
Pozaszk. i	Skole I t.	54%	4%	42%
dr. w. f.	„ II t.	37%	18%	45%
„	Borowo I t.	68.8%	6.2%	25%
„	„ II t.	79.5%	—	20.5%

Programy obozowe dla uczestniczek hufców szkolnych przepracowane zostały pod kątem konieczności pogłębiania pracy wychowawczej i wyrobienia organizacyjnego. W związku z tym wykończenie programu ogólno-wojskowego przeprowadzone zostało

jedynie dla tych uczestniczek, które przechodziły do liceów, względnie wychodziły ze szkoły, mogły więc mieć trudności dalszej pracy w jednostkach p. w. k.

Obozy dla uczestniczek h. s. posiadały 5 grup wyszkoleniowych:

1. Absolwentki IV kl. wzg. 7 i 8 kl. gimn. — wykańczały przysp. og.-wojskowe.
2. Absolwentki I roku h. s. oraz II r. większymi brakami uzupełniały program I lub II rocznika z położeniem dużego nacisku na zajęcia praktyczne, służbę polową oraz zagadnienia wychowawcze i organizacyjne.
3. Absolwentki przysp. og. wojsk. lub II rocznika z b. małymi brakami uzupełniały braki, oraz, obok praktycznych prac obozowych, przerobiły kursy fachowe.
4. Kursy fachowe — przeprowadzone zostały: kurs admin. żywnościowej — w Koszewnikach, Istebnej, Skolem i Borowie, kurs sanitarny P. C. K. — w Koszewnikach i Redłowie, kurs świetlicy P. B. K. — w Koszewnikach, Istebnej, Skolem, Garczynie i Redłowie, kurs instr. III st. L. O. P. P. — w Istebnej, Garczynie i Redłowie.
5. Praktykantki - absolwentki przysp. og. wojsk. kursów fachowych zorganizowane były na obozach szkolnych w oddzielne zespoły (drużyny lub plutony) i odbywały praktykę w kuchni, magazynie żywnościowym i materiałowym, izbie chorych, kancelarii i świetlicy; ogółem na 6-ciu obozach — odbyło praktykę 158 uczestniczek. Na odbycie tego rodzaju praktyki położony został specjalny nacisk ze względu na trudności, z jakimi spotyka się praca w zdobywaniu terenów praktyki dla absolwentek kursów fachowych.

W czerwcu Organizacja dała całą obsadę administracyjną na męski obóz w Grandziczach, która wykazała rzetelną, poważną, nawet ofiarną pracę, zyskując sobie 100% uznania ze strony kierownictwa obozu męskiego. Pluton administracyjny liczył 36 uczestniczek i podzielony był na 3 drużyny.

2. **Obozy dla młodzieży pozaszkolnej** — odbyły się w Skolem w 2-ch turach 14-dniowych w sierpniu, oraz w Borowie w 2-ch turach 14-dniowych w lipcu, ogólna ilość uczestniczek tych obozów wyniosła 549.

Uczestniczki obozów pozaszkolnych wykazały dobry stosunek do pracy w Skolem, w Borowie — wykazywały początkowo brak karności i podporządkowania, co jednak uległo znacznej poprawie.

Program tych obozów obejmował, analogicznie do programów h. s. — pracę pod kątem widzenia pogłębiania pracy wychowawczo-organizacyjnej i ćwiczeń praktycznych; dla absolwentek przysp. og.-wojsk. przeprowadzono kurs fachowy z zakresu administracji.

3. **Obozy dla uczestników drużyn w. f. i hufczyków** — odbyły się w Borowie w 2-ch turach 14-dniowych w lipcu, w Skolem od 1—14 sierpnia oraz w Spale dla wychowanek Zakładu Wychowawczego im. Michaliny Mościckiej od 1.VII do 31.VII.37 r. — ogółem przez obozy te przeszło 178 uczestniczek.

Program tego typu obozów potraktowany był całkowicie eksperymentalnie, dając tylko pewne elementy służby polowej, wycieczki i pogadanki wychowawcze.

Bardzo trudny element stanowiły wychowanki wymienionego zakładu wychowawczego; element niekarny, ambitny, wymagający ustawicznej czujności i kontroli. Nie przesądzając wpływu, jaki tego rodzaju obóz mógł wywrzeć na psychikę dziewcząt, nieraz prawie że wykolejonych i wypaczonych — sądzić można, że życie obozowe dało im cały szereg zupełnie nowych i nieraz silnych przeżyć, do których nieraz w swych wspomnieniach powrócą, oraz które w wielu wypadkach przyczyniły się do podniesienia ich poczucia godności własnej.

4. **Obozy dla uczestniczek drużyn pracy społecznej** odbyły się w czasie od 2 do 30/VII 1937 r. w Bakałarzewie i Postołówce na ogólną ilość 93 uczestniczek.

Obozy te, zapoczątkowane w ubiegłym roku 1936), 1-szym obozem d. p. s. w Postołówce, zyskują sobie coraz trwalsze prawo obywatelstwa. Uczestniczki aczkolwiek niejednokrotnie nie posiadają dostatecznego przygotowania do pracy społecznej — przejawiają stosunek do tej pracy poważny i bardzo aktywny.

Program obejmował analogicznie do roku ubiegłego prace na wsi: prowadzenie

przedszkoli, świetlic dla dzieci, pomoc higieniczno-sanitarną, pracę w polu i w ogrodzie, pomoc w gospodarstwie domowym oraz organizowanie co niedziela dużych ognisk programowych.

Praca tak jak i w roku ubiegłym — zyskała sobie duże uznanie ludności, wyrazem czego były nietylko objawy powszechnej życzliwości i uczynności (wywiezienie np. całego obozu z Postołówki na stację kolej. na bezpłatnych furmankach), ale przede wszystkim — starania ludności w obu obozach o to, aby obóz przybył tam również w okresie zimowym, kiedy ludność nie jest zajęta pracami w polu będzie mogła korzystać w większym stopniu z pracy kulturalno-oświatowej obozu.

5. **Obozy wędrowne** odbyły się w miesiącu sierpniu: jeden na trasie Lubawa — Działdowo, drugi Zbąszyń — Rawicz. Udział w nich wzięło 29 uczestniczek.

Program pracy tych obozów opierał się na wytycznych P. U. W. F. i P. W. oraz doświadczeniach, jakie dały nam obozy drużyn pracy społecznej.

Praca w miejscach postoju obejmowała: pracę dla ludności w analogicznych jak na obozach d. p. s. działach, a więc: organizowania ognisk, pogadanek z przezroczami, zabawy z dziećmi, pomoc w gospodarstwie, pomoc higieniczno-sanitarna. Większy nacisk niż na obozach drużyn pracy społecznej położony był na zapoznanie się z warunkami życia miejscowej ludności i stosunkami ekonomiczno-społecznymi.

Największym zainteresowaniem i uznaniem ze strony ludności cieszyły się ogniska oraz pomoc sanitarna.

6. **Obóz instruktorski** odbywał się w tym roku w lipcu w Spale i obejmował 3 kursy zorganizowane w kmopanie:

1) 5-tygodniowy kurs przygotowawczy z podinstruktorskim dla kandydatek bez wyszkolenia p. w. k.,
2) 4-tygodniowy kurs podinstruktorski dla absolwentek przysp. og.-wojsk. (uczenic),
3) 4-tygodniowy kurs podinstruktorski dla absolwentek przysp. og. wojsk. i kursów przygotowawczych (maturzystek i nauczycielek).

Kursy te obesłane były przez 384 uczestniczki.

Teren obozu własny, corocznie również inwestowany w coraz lepsze udogodnienia, w tym roku otrzymał nowe urządzenia administracyjne.

Uczestniczki obozu stanowiły element karny, aczkolwiek nie bezkrytyczny; poziom intelektualny — naogół dobry; stosunek do pracy — pozytywny i poważny; entuzjazm do pracy i pogodny nastrój.

Kurs przygotowawczy z podinstruktorskim opuścił obóz przekonany do form, metod i zakresu pracy.

Podinstruktorski dla uczenic jakościowo obesłany był bardzo dobrze; dla nieuczenic — stanowił element różnolity pod względem wieku, cenzusu i posiadanych wiadomości z zakresu przysp. og.-wojsk.

Programy tych kursów były zatwierdzone przez P. U. W. F. i P. W.

Ze specjalizacji na kursie podinstruktorskim przeprowadzono kurs strzelectwa, łączności w zakresie kursu instr. III stopnia oraz kurs oplgaz. — w zakresie podinstruktorskiego kursu L. O. P. P. (z powodu braku sprzętu).

7. **Obozy dla członkiń Kół Lokalnych, klubów w. f. „Sprawność“ i stowarzyszeń** odbyły się w Istebnej w lipcu i sierpniu — dla członkiń Kół Lok. oraz stow.: R. W., ZPOK., Zw. Rez., Zw. Str. Poż. i K. Gosp. W. w Kuźnicach od 1.VII do 15.VIII — dla członkiń Kół Lok. i Kl. w. f. „ Sprawność“ obesłane zostały ogółem przez 179 członkiń.

Na pierwszych dwóch obozach przeprowadzone zostały kursy informacyjno-organizacyjne i przygotowawcze przysp. do obrony kraju wg. instrukcji Komendy Naczelnej o powszechnym przysposobieniu do obrony kraju.

Program obozu w Kuźnicach obejmował wychowanie fizyczne w zakresie usprawnienia osobistego.

Atmosfera obu obozów lipcowych miała charakter obozów wypoczynkowych, natomiast inne nastawienie posiadał obóz sierpniowy w Istebnej, uczestniczki którego z wielkim zainteresowaniem chłonęły wiadomości z zakresu kursu informacyjnego, poświęcając wolne chwile poznaniu okolicy i ludności miejscowej. Z wielkim uznaniem należy też podkreślić miłe, z bardzo małymi wyjątkami, współżycie pomiędzy członkiniami różnych stowarzyszeń.

ZESTAWIENIE STATYSTYCZNE OBOZÓW P. W. K. W r. 1937

L. p.	Miejscowość	Rodzaj obozu	Czas trwania		W/g wieku									młodzież szkolna					młodzież pozaszk.								w/g D. O. K.												ogół na ilość uczestn.				
			od — do	dni	do lat 16	17 lat	18 lat	19—20 l.	21 - 22 l.	23—24 l.	25—26 l.	27 i więc.	razem	szkoły ogól. kszt.	semin.	szk. zaw.	st. wyższe i absolwent.	razem	wol. zaw.	nauczyc.	urzędn.	rzemieśl.	robotn.	różne	bez zaw.	razem	Okr. I	II	III i Rej.	IV	V i Rej.	VI	VII	VIII	IX	X	K O P	razem	uczestn.	instrukt.	lekarki	razem	razem obozodni
1	Koszewniki	Okręgowy dla uczestniczek H. S.	2.7 — 30.7-38	28	127	82	38	25	39	—	—	—	311	238	3	70	—	311	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	210	—	—	101	—	—	—	—	311	311	38	1	349	9.772
2	Skole	„ „	„ „	28	64	61	60	20	—	—	—	—	205	123	29	53	—	205	—	—	—	—	—	—	—	—	—	115	1	—	—	—	1	13	75	—	—	205	205	34	1	240	6.720
3	Redłowo	„ „	„ „	28	219	121	72	41	—	—	—	—	453	192	1	125	135	453	—	—	—	—	—	—	—	—	176	—	95	1	8	164	—	2	2	5	—	453	453	39	2	494	13.832
4	Garczyn	„ „	„ „	28	129	94	66	23	—	—	—	—	312	173	43	96	—	312	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158	—	—	81	—	73	—	312	312	39	1	352	9.856
5	Istebna	„ „	„ „	28	169	52	35	21	—	—	—	—	277	212	30	35	—	277	—	—	—	—	—	—	—	—	154	—	—	—	123	—	—	—	—	—	—	277	277	38	1	316	8.848
6	Ludwipol	„ „	2.7 — 23.7-38	21	28	14	7	5	—	—	—	—	54	26	—	18	10	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	54	54	8	1	63	1.764
7	Bowno	Dla uczest. oddz. pozaszk. i dr. w. f.	4.7 — 18.7-38	14	92	10	7	4	2	10	—	—	125	—	—	—	—	—	—	-	—	—	10	—	115	125	26	3	—	7	28	9	24	27	1	—	—	125	125	18	1	144	2.016
8	„	„	19.7 — 1.8-38	14	65	15	23	10	6	30	—	—	149	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	123	149	34	5	—	26	29	16	9	28	1	1	—	149	149	21	1	171	2.394
9	Skole	Dla uczestniczek Oddz. P. W. K.	2.8 — 16.8-38	14	72	53	30	30	7	50	—	—	242	—	—	—	—	—	—	—	11	46	122	22	41	242	25	45	9	12	85	6	21	16	12	11	—	242	242	34	1	277	3.878
10	„	„	17.8 — 31.8-38	14	8	7	5	2	1	9	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	3	26	1	2	32	2	3	5	6	9	5	—	1	1	—	—	32	32	19	1	52	728
11	„	Dla uczestniczek Dr. W. F.	2.8 — 30.8-38	28	11	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	—	7	7	1	—	—	—	7	3	—	—	—	—	—	11	11	1	(1)	12	336
12	Bakałarzewo	Dla uczestniczek dr. pracy społ.	2.7 — 30.7-38	28	5	10	7	6	8	-	—	—	36	18	2	1	15	36	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	5	—	—	14	6	—	5	-	36	36	8	1	45	1.260
13	Postołówka	„	„ „	28	18	11	5	3	1	—	—	—	38	17	8	6	7	38		—	—	—	—	—	—	—	6	6	—	6	10	—	10	—	—	—	—	38	38	11	1	50	1.400
14	Spała	Instruktor. i kurs przyg. z podinstr. kurs podinstr.	27.6 — 31.7-38	35	25	43	82	61	29	37	20	38	335	70	3	34	79	186	—	82	—	—	—	—	67	149	40	17	20	38	86	27	37	26	15	22	7	335	335	49	1	385	13.475
15	Zakopane Kuźnice	Uspr. dla czł. Kół lokaln. i klubów w. f. „Sprawność"	1.7 — 15.8-38	45	9	10	10	4	12	8	31	—	84	—	—	—	5	5	—	17	22	—	5	—	35	79	15	8	-	14	18	7	10	5	3	4	—	8	84	10	1	95	4.275
16	Istebna	Dla członkiń Kół lokalnych i stow.	16.7 — 31.8-38	45	b r a k d a n y c h								87	b r a k d a n y c h												87	b r a k d a n y c h											87	87	7	1	95	4.275
17	Redłowo	Wyp. dla instr. P. W. K.	2.8 — 24.8-38	22	—	5	6	4	2	3	5	8	33	9	—	—	—	9	—	6	4	—	--	9	5	24	-	2	4	3	7	3	3	4	4	3	—	33	33	3	(1)	36	792
				448	1041	588	453	259	107	47	56	46	2784	1078	119	442	251	1890	—	105	37	49	189	32	395	894	485	204	134	328	568	240	230	209	114	124	1	2784	2784	377	16	3177	85.621

8. **Obóz wypoczynkowy** zorganizowany był w sierpniu w Redłowie, licząc wraz z instruktorkami 45 osób.

Obsada personalna obozów.

Jak i w roku ubiegłym obsadę personalną obozów charakteryzuje przewaga instruktorek młodych oraz doskonały stosunek instruktorek do pracy.

Równocześnie prawie wszystkie sprawozdania obozów podkreślają dobry poziom wyszkoleniowy kadry instruktorskiej oraz bardzo dobre przygotowanie obsady administracyjnej obozów, co osiągnięte zostało przez systematyczne doszkalanie instruktorek na kursach P. U. W. F. i P. W., kursach doszkolenia admin. Komendy Naczelnej — oraz coroczne uzupełnianie części administracyjnej instrukcji obozowej.

Prócz tego na wszystkich obozach prowadzone było doszkalanie instruktorek w zakresie poszczególnych przedmiotów czy to przez referentki wyszkolenia, czy też przez specjalistki z poszczególnych przedmiotów.

Wyniki.

Nastawienie programu na pracę wychowawczo-organizacyjną dało jak najlepsze rezultaty; równoczesne nastawienie programu na prace praktyczne — ograniczyło do minimum zajęcia teoretyczne, ujęte zawsze w formę pogadanek raczej dyskusyjnych, czy też uzupełnianych wykresami, wyciągami z literatury i t. p. Również większa ilość godzin wypoczynku wpłynęła dobrze na zainteresowania i chętny stosunek do pracy. Bardzo pięknie, starannie, z myślą, z dużym nakładem pracy został przerobiony program na obozie w Istebnej. Należy również podkreślić fakt, że uczestniczki obozów w roku bież. wykazywały znaczne mniejsze niedociągnięcia i mniejsze różnice w poziomie wyszkolenia, z jakim przybyły z terenu, niż w latach ubiegłych.

Ogólne wyniki tegorocznych obozów tak pod względem wychowawczym, jak i wyszkoleniowym należy uważać za bardzo dodatnie.

PRACA KÓŁ.

Ilość Kół prowadzących pracę w okresie sprawozdawczym wynosi 95 Kół.

Z tego nadesłało sprawozdania 77 Kół.

Na 77 Kół — 25 wykazuje dość słabą pracę, pozostałe — 52 Koła wykazują się pracą wydajną.

Sprawozdania według szematów Zarządu Naczelnego, które nadesłały 73 Koła wykazują następujące cyfry, dotyczące ilości członkiń.

Ilość członkiń	rzeczywistych	1.957	
„ „	kandydatek	1.425	
„ „	współdziałających	718	
„ „	popierających	292	4.392

Dane oparte na zeszłorocznych sprawozdaniach 8 Kół wykazują:

Ilość członkiń	rzeczywistych	141	
„ „	kandydatek	78	
„ „	popierających	19	238
		Razem	4.630

Pozostałych 14 Kół nie nadesłało żadnych danych cyfrowych, które mogłyby być uwzględnione w powyższym zestawieniu.

Zestawienie członkiń ćwiczących w stałych zespołach up. w. k. i w. f. k.

Według zawodów	Ilość	Według wieku	Ilość
Młodzież szkolna	15.829	14 lat	3.660
wolne zawody . .	146	15—16 lat	7.212
nauczycielki . .	123	17—18 „	7.820
instr. oświatowe	21	19—25 „	3.412
pracown. biurowe	155	26—35 „	711
telegrafistki i telefonistki	81	36—45 „	46
prac. handlowe .	171		
rzemieślniczki i rękodzielniczki . .	531		
robotnice . . .	870		
młodzież ze szkół dokształc. . . .	2.284		
włościanki . . .	715		
inne zawody . .	528		
bez zawodu . . .	1.307		
	22.861		22.861

Uwaga: Powyższe zestawienie obejmuje wszystkie zespoły ćwiczące zarówno w Kołach Lokalnych, jak i ośrodkach p. w. k.

Jak i w latach ubiegłych — praca Kół prowadzona jest w całym szeregu sekcji.

Starania Zarządu Naczelnego w okresie sprawozdawczym, aby ujednolicić nazwy i związane z nimi zadania istniejących w Kole sekcji — osiągnęły pewne rezultaty, aczkolwiek i w roku bieżącym niektóre Koła wykazują brak sekcji, zadania których prowadzone są przez całe Zarządy Kół, inne

znów — wykazują istnienie sekcji o nazwach zupełnie lokalnych.

Biorąc ogólnie — poza szkoleniem członkiń na kursach informacyjnych p. d. o. k., przeprowadzanych przez Komendy Kół — praca Kół, jak i w latach ubiegłych, wykazuje największe ożywienie na odcinku: *propagandy*, oraz *gromadzenia funduszów*, wykazując jednocześnie dużą aktywność we wszystkich przejawach pracy społecznej.

I. **Propaganda** w okresie sprawozdawczym — jest dosyć mocno postawiona przez Centralę.

Z ramienia Zarządu Naczelnego i Komendy Naczelnej wyjeżdżały z referatami na zebrania nie tylko naszych członkiń, ale innych organizacyj, oraz kobiet niestowarzyszonych — p. senatorka Kudelska i p. Zaborowska.

Wydany został b. piękny kalendarz, bezinteresownie opracowany przez 3 instruktorki, a podający w ujęciu statystycznym dorobek pracy za 9-letni okres istnienia Organizacji.

Formy i środki, jakiemi dysponują Koła Lokalne w zakresie propagandy są prawie te same, co w roku poprzednim; będą to więc:

a) *Wzmianki w prasie* o bieżących pracach i imprezach, które w sprawozdaniach swoich wykazuje dwadzieścia kilka Kół, z których Katowice (33 notatki), oraz Poznań (kilkanaście) — wykazały najżywszą w tym zakresie aktywność.

b) *Artykuły do prasy* miejscowej wykazuje również szereg Kół, z których największą cyfrę podaje Poznań oraz Katowice. Ogółem w ciągu 1937 r. ukazało się w prasie 165 notatek, 68 art. w 72 czasopismach.

c) *Radio*, wykorzystywane do wygłaszania pogadanek komunikatów, wywiadów (Kraków, Poznań i Katowice).

d) *Referaty* — wygłaszane na zebraniach członkiń, względnie — innych organizacyj, jak: „Rodz. Wojsk." (cały szereg Kół), Komitet Społ. Przysp. Kobiet do Obr. Kraju (Łódź), na kursie przodowników społecznych 84 p. p. (Lublin), na kursie dla nauczycielek (Lublin), na kursie dla podchorążych rezerwy (Lublin), w Z. P. O. K. (Włocławek) i Koł. Gosp. W. (Włocławek, Łuck, Zamość) na zebraniach rodzicielskich (Lwów, Łódź, Zamość), na herbatkach z zaproszonymi gośćmi.

e) *Ogniska i przedstawienia propagandowe*, organizowane czy to w związku z rocznicami państwowymi, czy też w celach zasilenia kasy. Duże znaczenie propagandowe mają również *wystąpienia nazewnątrz*, w których biorą udział wszystkie Koła Lokalne w związku ze wszystkimi uroczystościami państwowymi; prócz tego — wszystkie Sztandary brały udział w IX Walnym Zjeździe w Wilnie.

Cały szereg Kół — witało powracające z manewrów wojska.

II. **Praca społeczna Kół** — obejmuje głównie: akcję pomocy zimowej dla bezrobotnych, udział w akcji opieki nad poborowymi, opiekę nad dziećmi.

a) *W akcji pomocy zimowej* — biorą udział prawie że wszystkie bez wyjątku Koła, drogą *zbiórki pieniędzy* (zbiórki uliczne, imprezy dochodowe) i *zbiórki odzieży*.

Niektóre Koła (Toruń, Gdynia, Wierzchosławice) reperowały i przerabiały zdobytą odzież w sekcjach pracy.

b) *Opieka nad poborowymi* — prowadzona również przez wszystkie prawie Koła, znajduje swój wyraz w prowadzeniu *świetlic i pogadanek dla poborowych i pracy w bufetach i kantynach dla poborowych*, przy czym Gniezno za prowadzenie bufetu, oraz Pińsk — za akcję kulturalno - oświatową wśród poborowych uzyskały podziękowanie władz administracyjnych.

Zgłoszenie pomocy przez Koło w Łodzi nie zostało przez władze wykorzystane.

c) *Opieka nad dziećmi* obejmuje:

Świetlice dla najbiedniejszych dzieci — (Brześć n/Bug. i Bochnia — prowadzą pewiaczki; Inowrocław — wspólnie z innymi stowarzyszeniami; Jarosław, Wieliczka i Wierzchosławice) — połączone z dożywianiem dzieci.

Imprezy (jak św. Mikołaj, „Święcone", „Gwiazdka"), połączone z paczkami i podarkami dla biednych dzieci (Częstochowa, Jasło, Lida, Wieliczka, Biała Podlaska).

Zbiórki na biedne dzieci (Radom, Tarn. Góry, Toruń, Lwów, Biała Podl.).

d) Współpracując z całym szeregiem pokrewnych stowarzyszeń społecznych — Koła Lokalne biorą poza tym udział w całym szeregu imprez, mających na celu pomoc finansową dla tych stowarzyszeń, jak np. kwesty uliczne na P. B. K., P. C. K., L. O. P. P., F. P. B. P. S. P. (Inowrocław), L. M. K., T. S. L. (Kraków), Bochnia, Przemysl (Fundusz Szkoln. Pol. Zagran.), P. M. S. (Łuck, Słonim, Pińsk, Prużana, Baranowicze), Ochotn. Straż Pożarn. (Słonim), Bud. Szkół Powsz. (Bochnia).

Koło Częstochowa zorganizowało święcone i Gwiazdkę dla żołnierzy K. O. P-u; Pińczów przygotował obiad dla zamiejscowych oddziałów Związku Strzeleckiego, Bochnia — opłatek na 100 osób dla Zw. Legionistów; administrację na koncentracji P. W.; przygotowanie obiadu na 200 osób na koncentracji koordynacyjnej.

Poza wymienionymi stowarzyszeniami — Koła Lokalne współpracują z „Rodz. Wojsk.“, — wspólnie organizując kursy informacyjne, lub opiekę na dziećmi (Brześć n/Bug.), Z. P. O. K., Stow. Sam. Społecznej Kobiet (Łódź) ze „Służbą Obyw.“ w zakresie szkolenia na kursach administr., ze „Strażą Pożarną“, ze Z. H. P., „Rodziną Urzędniczą“ (zabawy dla dzieci w Brześciu n/B.), „Rodziną Policyjną“, „Rodziną Rezerwistów“, „Tow. Polek“ i „Tow. Mł. Polek“ (Katowice), „Zw. Pań Domu“ i „Polsk. Zw. Zach.“ (Poznań), „Koło Gospodyń Wiejskich“ (Wilno, Włocławek, Kielce, Łuck, Kowel.

III. **Zdobywanie finansów** przeprowadzają w większości wypadków *Sekcje dochodów niestałych*, względnie Zarządy Kół.

Podane zestawienie wpływów i wydatków Kół Lkoalnych ilustruje rzeczowe wyniki tej akcji.

Sprawozdanie niniejsze wymienia tylko rodzaje imprez, organizowanych przez Koła w celach dochodowych. Najbardziej niezawodnymi, dającymi często powodzenie (jak np. w Katowicach) są *bale, dancingi „czarne kawy“, „Śledzie“* oraz zabawy dla młodzieży, zabawy dziecięce, stosowane przez wszystkie koła. Dalej idą: *„Zabawy ludowe“* Bydgoszcz i Słonim *zbiórki uliczne* (Będzin, Bydgoszcz, Kołomyja, Sosnowiec), *i zbiórki na dancingach* (Grudziądz); *loterie fantowe, kina, poranki, w teatrach, koncerty i występy sprowadzanych solistów* (występ Hryniewieckiej w Lublinie); *kiermasze* z ozdobami choinkowymi lub choinkami, sprzedaż *odznak kotylionowych;* organizowanie *bufetów* na balach; *tombole;* sprzedaż sprowadzonych „palm“ wileńskich i porcelany ćmielowskiej (Jędrzejów).

Niektóre Koła organizują imprezy bardziej stałe, jak: schronisko *dla kajakowców* w Słonimie, albo — *bufet* w okresie całego lata — na stadionie sportowym w Krakowie.

Bardzo dobrym momentem, łączącym sprawę zysków finansowych dla Koła — ze sprawą współpracy Kół na terenie obozów letnich — było objęcie w bieżącym roku przez Koła Białystok, Lublin i Łódź — kantyny na Okręgowych obozach letnich (w Redłowie, Skolem i Koszewnikach), co obok zadowolenia z wydatnej pomocy, jaką członkinie wymienionych Kół okazały Komendom obozów — dało jeszcze spore zyski Kołom, wynoszące 75% całego zysku kantyny.

W ścisłej zależności od stanu finansowego Kół stoi:

IV. **Pomoc finasowa,** jaką Koła okazują Komendantkom Kół, a która obejmuje:

a) *Częściową opłatę instruktorek* lokalnych (pomoc tę okazuje 20 Kół w ogólnej sumie 1308 zł. miesięcznie).

b) *Opłacanie* — całkowite lub częściowe — *wpisowego* za pewną ilość uczestniczek obozów letnich;

c) Częściowa pomoc *w koncentracjach:*

d) Częściowa pomoc w zaopatrzeniu w *sprzęt* wyszkoleniowy, względnie sprzęt do świetlic,

e) Częściowa pomoc w umundurowaniu.

Zakres i wysokość pomocy finansowej Kół ilustruje wymienione zestawienie.

Poza pomocą finansową — niektóre Koła Lokalne okazują Komendom Lokalnym pomoc:

a) w prowadzeniu świetlic, (dyżury w świetlicach, prowadzenie bibliotek, pogadanki);

b) w organizowaniu koncentracji;

c) w organizowaniu kursów informacyjno-organizacyjnych (w Grodnie zor-

ganizowano „Koło Prelegentek", wyjeżdżających z odczytami na teren Okręgu).

Sekcjami, współpracującymi z sekcjami dochodów niestałych, a równocześnie stanowiącymi teren, na którym w pierwszym rzędzie spotyka się praca dorosłych członkiń Koła z uczestniczkami Drużyn Pracy Społecznej — są:

V. **Sekcje pracy,** zadaniem których jest: wykonywanie pewnych robót — czy to w celach *dochodowych* (fanty na loterię, ozdoby choinkowe, kotyliony w karnawale, przedmioty na kiermasze), czy to w celach *pomocy społecznej* (przerabianie odzieży, szycie bielizny na pomoc zimową), czy też pomocy pewiaczkom (szycie mundurów, kostiumów gimnastycznych, emblematów organizacyjnych do kostiumów w. f.), wreszcie — wykonywanie pomocy wyszkoleniowych (tablice, wykresy, tarcze łucznicze, piłeczki i t. p.).

Sekcja pracy w Krakowie uruchomiła pracownię krawiecką i trykotarską, w której zatrudniono pewiaczki bezrobotne; w Radomiu zorganizowano dla bezrobotnych pewiaczek introligatornię.

W kilkunastu Kołach istnieją:

VI. **Sekcje sportowe** — prowadzące w pierwszym rzędzie komplety gimnastyki dla członkiń, strzelanie (Kowel, Biała k/Bielska), pływanie (Gdynia), wycieczki (Lubraniec), lub rytmikę i plastykę (Toruń).

VII. *Bydgoszcz, Lubraniec, Radom i Wąbrzeźno* — posiadają sekcje **kulturalno-oświatową, oświatową** lub **wychowania obywatelskiego,** prowadząc bibliotekę (Bydgoszcz) referaty i pogadanki na tematy aktualno-polityczne, lub kultury życia codziennego (Lubraniec, Wąbrzeźno) względnie nauczania analfabetek wśród uczestniczek oddziałów pozaszkolnych (Radom).

VIII. *Gdynia* — posiada **Sekcję Zdrowia,** udzielającą bezpłatnych porad dla niezamożnych członkiń.

Duże nasilenie pracy — jeżeli nie w ogólnych wynikach, to przede wszystkim w ilości Kół, biorących udział w tej akcji — widzimy w zakresie organizacyjnym.

IX. **Szkolenia członkiń Kół Lokalnych** na kursach informacyjno - organizacyjnych i przygotowawczych p. d. o. k., które w okresie sprawozdawczym zorganizowała mniej-więcej połowa istniejących Kół.

W akcji tej należy podkreślić momenty:

a) dążenie członkiń do szkolenia się, prócz kursów informacyjno-organizacyjnych, *na kursach fachowych* (kursy administracji wojskowej: w Będzinie, Białymstoku; kurs motoryzacyjny — w Brześciu n/B.; Sióstr Pogot. P. C. K. w Koninie; ratowniczo-sanitarny — w Łodzi, Pabjanicach, Prużanie); oraz —

b) organizowanie pracy w zakresie przygotowawczego szkolenia p. d. o. k. — innych stowarzyszeń, jak: „Rodz. Wojsk.", „R. R.", Z. S., Zw. Str. Poż., Rodz. Polic., Z. P. O. K., Kół Gosp. Wiejsk., Katol. Zw. Kobiet (Poznań), Tow. Cz. Lud. (Poznań) i inne.

Ze względu na silny jej rozwój wyszczególnić należy jako punkt oddzielny — pracę:

X. **Drużyny Pracy Społecznej** i zespołów fachowych, nietylko dzielnie biorących udział prawie że we wszystkich pracach społecznych Kół Lokalnych, ale często wchodzących na szereg odcinków innych.

Prowadzona przez wyżej wymienione zespoły praca — obejmuje w okresie sprawozdawczym:

a) *Udział w zbiórkach ulicznych* — na cele stowarzyszeń, wymienionych już w p. 2, oraz na pomoc zimową.

b) *Przerabianie i naprawianie odzieży* dla bezrobotnych.

c) *Wykonywanie przedmiotów na sprzedaż,* z czego np. Kraków wypracował 400 zł. na radio i opłaty za obozy (jak ozdoby choinkowe, odznaki kotylionowe, fanty na loterię i kiermasze).

d) *Wykonywanie pomocy wyszkoleniowych* — (tablice, wykresy, tarcze łuczne, piłeczki do zabaw).

e) *Pomoc w świetlicach i herbaciarniach dla poborowych* (Białystok, Brześć n/B., Kowel, Siedlce).

f) *Pomoc w zakresie administracji:* w koncentracjach własnych (Wadowice, Włocławek), w koncentracji p. w., przy czym Bochnia zorganizowała wyżywienie na koncentracji koordynacyjnej na 200 osób; zaś Lwów na manewrach stowarzyszeń p. w. przez 3 dni

żywił około 500 osób, za co otrzymał pochwałę władz wojskowych; koncentracjach Zw. Rezberwistów (Katowice — dwukrotnie) i Federacji P. Z. O. O. (Katowice), za które Katowice otrzymały podziękowanie.

g) Zorganizowanie śniadania dla uczestników „Marszu do Morza“ (Gdynia), przygotowanie dla Zw. Legionistów „Opłatka“ na 100 osób (Bochnia), śniadania dla chorych bierzmowanych w szpitalu św. Łazarza w Krakowie.

h) Praca w kancelariach: organizacyjnych (Lwów, Warszawa i in.), na terenie Urzędu Wojewódzkiego i Starostwa (Łódź).

7) *Pracę kulturalno-oświatową dla wojska* (w Białymstoku — uczestniczki jeździły z programową świetlicą do wszystkich jednostek wojskowych w Bochni, pomagały w urządzeniu Akademii dla żołnierzy w dn. 11.XI; w Brześciu n/Bug. — zorganizowały ognisko propagandowe w 35 p. p., oraz przedstawienie dla żołnierzy tegoż pułku; w Krakowie — zorganizowano „choinkę“ dla chorych w szpitalu Garnizonowym; w Radomiu — współpracują z P. B. K. na terenie 72 p. p.).

8) *Nauczanie dzieci, analfabetów, oraz praca w świetlicach szkolnych:*

a) we Lwowie — praca w 2 szkołach powszechnych w charakterze sił pomocniczych w świetlicach szkolnych, oraz pomoc słabym uczenicom, praca w świetlicy dla chłopców pozaszkolnych;

b) w Łucku — nauczanie biednych dzieci pozbawionych szkoły;

c) w Łodzi — nauczanie 12-ga dzieci nie chodzących do szkoły.

Sprawa nauczania dzieci zakrojona była w Łodzi na szerszą skalę, dziewczęta przeszły kurs informacyjny z zakresu nauczania analfabetów; z 64 jednak dzieci, skierowanych przez Wydział Szkolny — większość została umieszczona w szkołach, inne — nie miały czasu z powodu zajęć w domu.

d) W Radomiu — nauczanie analfabetek z oddziałów pozaszkolnych,

e) W Włocławku — nauczanie bezrobotnych analfabetów.

9) *Opieka nad dzieckiem:*

a) zabawy dla dzieci (Brześć: w 82 p. p. w Izbie Rzemieślniczej, w 9-tym Dywizjonie Samochodów Panc.);

c) Kraków — w świetlicach w Pogotowiu dla chłopców bezdomnych przy Patronacie Więziennym;

c) Kraków — świetlica dla bezdomnych dziewcząt (gotowanie podwieczorków, zajęcia świetlicowe, szycie, trykotarstwo, ogniska, gry, zabawy, biblioteka);

d) Łódź — dyżury na dziale dziecięcym w szpitalu (czytanki, pogadanki, gry).

10) *Opieka nad grobami poległych bohaterów* (Kielce, Kowel, Kraków, Łuck).

11) *Organizowanie imprez* (Ogniska, „Św. Mikołaj“, „Andrzejki“, „Gwiazdka“, „Święcone“ i t. p.).

12) *Opieka nad świetlicami pewiackimi.*

13) *Pomoc w imprezach Kół Lokalnych* w Dąbrowie Górniczej — drużyna pracy społecznej weszła w skład Koła, tworząc w nim Sekcję Dochodów Niestałych.

Zob. tablicę str. 18 — 21.

ZESTAWIENIE PRACY KÓŁ LOKALNYCH

L. p.	MIEJSCOWOŚĆ	Ilość członkiń: rzecz. stan.	rzecz. +	rzecz. −	kand. stan	kand. +	kand. −	współdz. stan	współdz. +	współdz. −	popier. stan	popier. +	popier. −	ćwiczących stan	ćwiczących +	ćwiczących −	Stan instruktorek czynnych	Wyniki prób sprawności: P. O. S.	O. S.	O. Ł.	O. N.	Praca świetlicowa: własna świetlica	wspólna świetlica	lokal szkolny	sekcja świetlicowa	sekcja pracy (gosp materj.)	sekcja propag.	sekcja doch niestałych	sekcja sportowa	sekcja społeczna	sekcja kult- ośw.	Zespoły specjalne: M. K. I.	D. P. S.	Zesp. fach	Zesp. W. F.	„Sprawność"	Przesłuch. kurs inf. organ: całkowicie	częściowo
1	Będzin	25	16	—	8	—	6	13	—	19	1	1	—	165	79	—	1	10	21	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
2	Biała Bielsko	25	14	—	27	—	—	—	—	—	—	—	—	599	91	—	7	139	33	2	—	1	—	3	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	23
3	Białystok	48	17	27	6	6	18	—	—	—	—	—	—	347	—	28	9	138	46	—	—	1	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
4	Bielsk Podlaski	15	4	–	—	—	10	6	6	—	—	—	—	156	81	—	4	27	7	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
5	Bochnia	12	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	94	22	—	1	18	7	17	—	1	—	—	—	—	—	-	—	1	—	—	—	1	1	—	—	12
6	Brześć n/B.	57	9	—	56	—	15	16	—	16	23	11	—	307	78	—	10	63	108	27	—	1	—	5	—	1	1	1	1	—	1	—	1	—	2	—	5	—
7	Bydgoszcz	49	3	10	41	7	17	—	—	—	6	—	—	457	—	2	8	107	24	15	1	1	—	—	—	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	23
8	Cieszyn	24	6	8	—	-	5	—	—	—	—	—	—	168	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
9	Chojnice	13	1	5	10	10	—	—	—	—	5	—	—	82	42	36	13	2	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	--	10
10	Chorzów	86	—	—	11	2	—	—	—	—	10	—	6	251	70	—	3	6	7	—	—	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	27
11	Częstochowa	9	—	—	17	—	—	2	—	—	—	—	—	520	87	—	3	66	21	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	9
12	Dąbrowa Górnicza	15	2	3	—	—	—	37	4	6	—	—	—	120	—	25	7	38	35	—	—	1	—	2	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
13	Drohobycz	24	24	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—	79	9	—	4	12	7	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Gdynia	44	9	—	12	—	11	22	16	—	55	39	—	288	—	8	12	40	25	5	—	1	—	—	1	1	1	1	1	1	—	1	—	3	—	—	—	30
15	Gniezno	42	2	1	20	7	3	1	—	—	—	—	—	201	4	—	7	10	11	2	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	4	1	—	—
16	Grodzisk Poznański	—	—	—	19	9	7	—	—	—	—	—	—	45	19	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-	1	—	—	—
17	Grodno	43	—	—	11	—	3	21	5	—	—	—	—	204	—	9	12	41	11	—	—	1	—	2	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—	49	22
18	Grudziądz	32	19	7	10	—	107	46	—	16		—	14	240	39	—	9	—	—	—	—	1	—	1	1	1	1	1	—	—	—	1	1	3	1	—	—	—
19	Inowrocław	50	43	—	48	—	39	—	—	—	—	—	—	174	—	36	7	52	36	6	6	1	—	2	1	1	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	1	15
20	Jarosław	12	—	4	6	—	3	3	—	24	—	—	—	223	—	50	10	50	32	36	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	12
21	Jasło	—	—	—	22	4	—	—	—	—	—	—	—	140	86	15	4	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Jędrzejów	17	—	—	7	—	1	—	—	—	—	—	—	32	18	18	2	14	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	—
23	Kalisz	17	7	30	10	3	15	22	2	—	14	14	—	505	116	20	10	110	53	18	—	1	—	2	—	—	1	1	—	—	—	1	2	1	3	1	15	—
24	Katowice	112	20	2	49	32	5	—	—	—	—	—	—	671	78	—	44	232	38	12	6	1	9	6	1	—	1	1	1	—	—	—	1	—	3	—	—	42
25	Kielce	47	—	3	21	10	9	12	3	—	1	—	—	298	48	—	16	38	81	40	1	1	1	4	1	—	1	1	—	—	—	1	1	2	5	1	—	40
26	Koło	2	—	1	20	19	10	—	—	—	—	—	12	67	36	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Kołomyja	29	1	9	13	—	18	25	5	2	—	—	—	261	89	81	13	34	20	26	—	1	—	2	1	1	1	—	1	—	1	1	1	2	1	1	15	7
28	Konin	30	7	—	21	13	14	9	—	2	—	—	—	27	—	10	--	4	4	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—
29	Kowel	32	18	14	17	4	3	11	10	—	40	4	3	300	79	4	17	—	30	1	—	1	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	1	—	1	—	6	—
30	Kraków	77	4	--	126	17	—	29	1	--	—	—	—	660	16	—	33	124	55	46	20	2	—	1	1	1	1	1	—	1	—	1	2	3	6	—	—	10
31	Kutno	6	1	2	26	18	4	—	—	—	3	1	—	155	—	—	7	4	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
32	Leszno	—	—	—	36	—	5	—	—	—	—	—	—	145	—	34	8	75	32	4	—	—	1	1	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
33	Lida	7	—	1	15	—	5	7	—	—	—	—	2	96	15	—	13	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	1	—	—	22
34	Lubraniec	21	7	2	9	1	—	—	—	6	3	1	—	5	—	—	—	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	-	—	—	—	12
35	Lublin	99	23	6	21	7	3	14	6	7	11	—	1	523	92	42	12	32	22	—	—	1	—	9	1	1	1	1	—	1	'	—	—	—	—	1	—	—
36	Lwów	39	5	5	59	13	10	22	1	7	—	—	21	445	52	80	27	184	53	58	1	1	—	3	1	1	1	1	—	1	—	1	2	—	1	1	—	—
37	Łowicz	—	—	4	—	—	—	—	—	—	24	4	—	163	27	—	5	35	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
38	Łuck	12	7	—	8	—	1	6	—	6	15	—	—	189	81	—	9	24	11	1	—	1	—	—	1	1	—	1	1	—	—	—	1	—	2	—	5	13
39	Łódź	71	31	7	8	7	6	18	8	11	—	—	—	1231	184	—	34	102	88	5	—	1	—	2	—	1	1	1	—	—	—	1	2	—	2	—	—	—
40	Nakło n/Notecią	7	—	7	—	—	—	23	23	4	4	4	—	21	—	33	2	—	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

41	Nieśwież	6	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	158	—	—	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
42	Ostrów Wlkp.	—	—	3	10	—	—	21	3	—	—	—	—	181	60	—	3	44	51	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	Oszmiana	15	7	1	17	17	3	—	—	—	—	—	—	25	—	18	1	5	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3
44	Pabianice	26	19	—	16	8	9	—	—	—	—	—	—	141	—	33	6	42	9	4	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
45	Parczew	7	—	23	15	—	—	31	31	—	—	—	—	55	—	—	4	40	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	Pińczów	—	—	—	25	8	5	—	—	—	—	—	—	40	2	20	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
47	Pińsk	6	1	1	12	—	3	53	—	6	—	—	—	245	145	—	5	4	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	5	—	—	—
48	Pionki	48	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	92	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49	Płock	16	1	—	10	—	17	18	3	—	—	—	—	283	95	—	6	22	33	15	2	1	—	2	—	1	1	1	1	—	—	—	1	2	2	1	1	—
50	Poznań	120	3	17	19	7	6	36	1	10	2	2	—	526	18	—	35	163	61	2	3	1	—	2	1	1	1	1	—	—	1	1	3	—	1	—	53	—
51	Prużana	17	—	12	—	—	—	21	5	—	—	—	16	196	119	—	3	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—
52	Przemyśl	11	—	1	13	6	1	10	8	2	1	—	2	132	32	—	5	38	1	8	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	38	—
53	Radom	38	—	4	11	—	10	51	51	—	—	—	—	961	—	—	22	82	56	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	1	8	9	—	—	22
54	Równe	15	4	12	—	—	3	10	9	—	—	—	—	231	105	5	4	10	95	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
55	Rzeszów	7	5	1	19	—	3	18	5	—	9	—	3	42	—	—	7	4	4	4	—	1	—	2	—	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	4	—
56	Sambor	11	5	2	2	1	1	17	—	4	43	6	4	38	1	38	3	4	3	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
57	Siedlce	34	29	—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	199	—	145	10	12	5	—	—	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	1	1	6	—	—	34	—
58	Skierniewice	22	20	—	22	—	2	—	—	—	3	—	17	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	20	—
59	Słonim	24	—	3	21	21	12	—	—	—	—	—	—	122	50	—	12	36	19	—	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
60	Stanisławów	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	223	—	—	7	56	22	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	5
61	Tarnów	12	1	2	22	19	5	—	—	4	—	—	35	200	66	—	9	27	4	1	1	1	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	1	3	2	—	—	—
62	Tarnowskie Góry	9	—	2	30	—	2	—	—	—	1	—	—	162	—	—	10	6	4	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—
63	Tarnopol	—	—	10	44	—	3		—	15	5	—	91	72	—	24	5	—	—	—	—	1	—	3	1	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	1	—	—
64	Wadowice	5	1	—	15	—	2	17	5	1	—	—	—	82	43	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—
65	Warszawa	91	4	—	181	27	33	—	—	—	—	—	—	1260	632	513	92	108	56	15	10	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	3	9	1	—	—
66	Wąbrzeźno	14	—	1	27	5	7	—	—	3	—	—	—	18	4	2	1	—		—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—		—
67	Wieliczka	24	15	6	10	—	6	6	6	—	—	—	—	94	47	—	9	10	15	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	15
68	Wieluń	1	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	53	22	17	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
69	Wierzchosławice	3	—	—	29	12	2	23	—	2	—	—	—	25	10	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	18
70	Wilno	26	13	2	4	11	7	—	—	10	—	—	—	213	—	—	14	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	7
71	Włocławek	70	2	16	—	—	—	—	—	2	—	—	—	336	110	46	8	35	19	—	—	1	—	2	1	—	1	1	—	—	—	—	3	2	3	—	15	10
72	Wyrzysk	1	—	—	5	—	15	—	—	—	—	—	—	22	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73	Zamość	28	—	5	7	—	1	10	—	4	4	4	—	177	8	—	2	43	17	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
		1957	432	282	1425	331	544	718	217	213	292	91	227	17284*)	3216	1392	670	2618	1438	380	60	48	19	82	24	21	32	43	16	8	15	23	38	56	86	12	263	410

*) Cyfry ćwiczących nie obejmują danych z ośrodków P. W. K., w których niema Kół.

ZESTAWIENIE WPŁYWÓW I WYDATKÓW KÓŁ LOKALNYCH,

KTÓRE NADESŁAŁY SPRAWOZDANIA KASOWE ZA OKRES OD 1.IX.1936 R. DO 31.VIII.1937 R.

L. p.	KOŁO	Saldo z dn. 31.VIII 1936 r	WPŁYWY							WYDATKI										Saldo w dniu 31.VIII 1937 r.	Razem	L. p.
			Wpisowe	Składki	Ofiary	Dochody z imprez	Zasiłki	Inne dochody	Razem zł. i gr.	Wydatki osobowe	Koszta podróży	Administracja	Zakup sprzętów i ekwipunku	Obozy i kursy	Wydatki sekcji	Utrzymanie świetlic	Zarząd Naczelny	Inne wydatki	Razem wydatki		zł. i gr.	
1	Baranowicze (od 18.XII.1936 r. do 31.VIII.1937 r.)	163,24		202,—		348,04	175,—	19,—	907,28	80,80	50,80	58,90		264,70		125,—	63,—	130,20	773,40	133,88	907,28	1
2	Będzin	240,12	13,—	209,50	7,—	399,59	398,—	19,48	1.346,69	250,—	76,60	65,73	39,15	474,50	48,68	79,—	27,25	60,25	1.121,16	225,53	1.346,69	2
3	Biała Bielsko	54,71	17,—	256,—	97,93	1.505,50	3.999,10	97,27	6.027,51	2.367,—	209,25	202,44	45,93	1.747,10	1.224,44	31,95	103,48	54,06	5.985,65	41,86	6.027,51	3
4	Białystok	87,38	4,—	234,80	210,—	60,65	960,—	205,19	1.762,02	960,—	50,30	195,63	33,42	203,85			38,97	74,31	1.556,48	205,54	1.762,02	4
5	Bielsk Podl.	130,10	15,—	123,—		130,32	75,—	187,23	660,65	25,—	45,—	70,93		265,—			100,18	137,82	643,93	16,72	660,65	5
6	Bochnia (od 6.XI.1936 r. do 15.XI.1937 r.)	20,25		202,11	23,72	687,38	390,—	79,—	1.402,46		94,20	216,62	4,—	444,17	523,99	19,27	26,92	73,—	1.402,17	—,29	1.402,46	6
7	Brześć n/B.	338,—	10,—	400,90		1.025,76	3.360,—	405,96	5.540,62	2.166,90	116,—	242,31	46,45	794,96	597,27	64,92	172,43	461,93	4.663,17	877,45	5.540,62	7
8	Chełmno	594,16	7,—	157,—					758,16	6,—	81,—	2,55	171,—	100,—				63,22	423,77	334,39	758,16	8
9	Chojnice	197,48	9,—	55,—				3,94	265,42	7,—	85,—	3,55	32,20				50,80	7,40	185,95	79,47	265,42	9
10	Chorzów	1150,05	30,—	674,50	150,—	91,85		11,—	2.107,40	345,—	169,75	161,50	691,04	355,46			38,50	90,—	1.851,25	256,15	2.107,40	10
11	Cieszyn	31,68		67,50		160,76			259,94		7,—			200,—				34,95	241,95	17,99	259,94	11
12	Częstochowa	25,99		111,50		119,57		—,06	257,12		75,—	26,55			25,50	21,25	45,—	18,40	211,70	45,42	257,12	12
13	Dąbrowa G.	63,89	5,—	278,10		303,77	304,20	2,40	957,36	60,50	55,80	74,76	77,80	266,60		274,56		74,54	884,56	72,80	957,36	13
14	Drohobycz	7,18		96,50				—,71	104,39			21,66		36,—			4,53	5,—	67,19	36,20	104,39	14
15	Gdynia	909,89	25,—	179,30	351,90	1.009,12	2.501,36	327,16	5.303,73	1.397,65	81,35	563,40	763,10	394,32	750,16	750,48		213,66	4.914,12	389,61	5.303,73	15
16	Gniezno	70,22	10,—	227,60		162,13	79,20	2,60	551,75		70,90	45,15	32,39	165,33	73,12	24,05	75,06	33,85	519,85	31,90	551,75	16
17	Grodno	96,29	12,—	293,87	154,98	200,90	1.260,—	1.400,60	3.418,64	500,40	82,95	83,60	145,36	1.613,94	77,34	381,34	112,33	380,83	3.378,09	40,55	3.418,64	17
18	Grudziądz	206,92	18,—	482,75	24,75	278,89	670,—	30,50	1.711,81		102,40	109,48	51,23	305,—	218,42	468,20	60,50	63,30	1.378,53	333,28	1.711,81	18
19	Inowrocław	87,47		511,60	187,—	325,80		105,50	1.217,37	55,77	122,30	95,51	42,15	245,90	93,20	43,90	130,40	276,13	1.105,26	112,11	1.217,37	19
20	Jarosław	31,44		160,80		260,67	191,10	301,34	945,35		53,05	155,51	21,80	552,48	116,26			38,10	937,20	8,15	945,35	20
21	Jasło	25,23	17,40	44,77				—,54	87,94			3,35		70,50		1,94	12,15		87,94		87,94	21
22	Jędrzejów	186,86		113,—		170,25	30,—	12,55	512,66	50,—	51,50	25,45	9,—	126,—	1,85	58,50	25,35	15,60	373,25	139,41	512,66	22
23	Kalisz	12,11		118,90	14,—	399,26	2.936,50	1,—	3.481,77	2.100,—	301,50	64,27	3,60	445,—	25,43	240,—	67,55	100,18	3.347,53	134,24	3.481,77	23
24	Katowice	1.161,48	24,—	540,70	55,90	1.620,04	200,—	37,71	3.639,83	947,26	287,45	290,60	244,10	970,—			224,93	222,87	3.187,21	452,62	3.639,83	24
25	Kielce	712,13	8,—	320,—	4,—	957,65	300,—	95,22	2.397,—	70,90	70,03	277,—	134,17	75,—	349,70	538,89	97,58	385,63	1.998,90	398,10	2.397,—	25
26	Koło	36,87		115,40		93,25		7,70	253,22			41,35				180,—		3,70	225,05	28,17	253,22	26
27	Kołomyja	278,20	9,65	321,25	206,50	450,20	124,—	32,—	1.421,80	46,84	115,50	173,55	53,05	466,—	286,97	216,84	21,65	38,54	1.418,94	2,86	1.421,80	27

28	Kraków	332,59	18,—	516,67		955,14	6.283,14	1.538,—	9.643,54	2.515,—	61,90	539,14	156,46	3.108,15	316,10	277,23	37,37	1.129,34	8.140,69	1.502,85	9.643,54	28
29	Kutno		7,—	37,80	2,90	104,07		—,50	152,27			7,42	4,10					23,17	34,69	117,58	152,27	29
30	Leszno Wlkp.	37,22		78,60		86,25		—,15	202,22	16,—	30,—	25,84		28,—	13,90	3,01	11,40	55,90	184,05	18,17	202,22	30
31	Lida	127,—		121,—		339,95		5,07	593,02		81,30	58,10		106,—		166,50	17,27	32,89	462,06	130,96	593,02	31
32	Lublin	318,14	9,—	689,95	403,05	1.868,41	220,—	78,93	3.587,48	440,—	90,70	632,78	165,—	589,02	1.059,46	202,34	219,01	87,52	3.485,83	101,65	3.587,48	32
33	Lwów	466,36	22,—	394,80	1.143,—	699,75	360,—	159,50	3.245,41	110,—	64,30	944,10	27,—	753,39	546,68	141,17	55,55	50,—	2.692,19	553,22	3.245,41	33
34	Łowicz	145,03		96,50	154,59				396,12		10,70	15,15		185,—			9,50	78,70	299,05	97,07	396,12	34
35	Łódź	145,92	12,—	348,30	310,65	2.431,34	1.119,—	87,65	4.454,86	1.227,—	36,55	402,23	116,77	280,—	1.089,03	348,47	73,93	702,18	4.276,16	178,70	4.454,86	35
36	Łuck	308,76	4,10	146,80	54,71	396,77	630,—	48,03	1.589,17		57,75	168,43	132,25	397,20	211,85	30,90	48,60		1.046,98	542,19	1.589,17	36
37	Łuniniec	63,04		121,15	20,30	202,32		4,80	411,61			20,75		121,10				67,48	209,33	202,28	411,61	37
38	Nakło n/Not.	34,—		71,30	18,—	165,97	12,—		301,27	20,—	10,—	72,90	8,95		117,40	49,95	5,60		284,80	16,47	301,27	38
39	Ostrów Wlkp.	95,04	11,—	90,40	63,—		340,—	5,80	605,24		31,40	28,40		340,—		11,96	5,10	16,20	433,06	172,18	605,24	39
40	Oszmiana			30,50		119,49		34,80	184,79			11,61		50,10	27,64		10,10	36,—	135,45	49,34	184,79	40
41	Pińczów (od 1.XI.1936 r. do 31.IX.1937 r.)	10,36		126,—		168,95		40,—	345,31			37,02	1,65	165,76		42,01		78,10	324,54	20,77	345,31	41
42	Pionki	260,36		301,10			480,—	5,—	1.046,46	74,70	59,80	117,81		149,—			16,15	326,81	744,27	302,19	1.046,46	42
43	Płock	257,72	2,—	236,—		372,—	130,—	48,17	1.045,89	600,—		62,50	11,—	100,—		54,25	62,31	51,20	941,26	104,63	1.045,89	43
44	Poznań	791,07	21,—	655,27	55,—	357,61	500,—	236,81	2.616,76	90,—	170,68	605,63	102,—	210,55	211,07	295,80	20,25	456,38	2.162,36	454,40	2.616,76	44
45	Prużana	89,53	8,—	160,20		316,11	200,—		773,84	35,80		50,13	22,10	168,20		122,38	20,13	149,86	568,60	205,24	773,84	45
46	Przemyśl	38,40		208,—	5,—	51,44	155,—	2,—	459,84	19,65	73,10	11,70		232,—	33,20	30,—	11,15	18,90	429,70	30,14	459,84	46
47	Radom	8,05		648,84	533,36	251,79	400,—	8.235,99	10.078,03		95,75	132,05	115,17	663,—		613,10	27,05	8.160,30	9.806,42	271,61	10.078,03	47
48	Rzeszów	8,80		121,50	17,01		210,—	157,90	515,21	90,—	99,80	44,20	62,90	144,30				65,70	506,90	8,31	515,21	48
49	Sambor	137,14		161,75	50,—	72,20	98,40		519,49	60,—	56,—	25,27	3,—	85,40	46,86	25,88	48,80	28,29	379,50	139,99	519,49	49
50	Skierniewice	45,80	25,—	247,50		349,74		230,80	898,84		59,90	79,60		110,90	139,—		20,70	113,60	523,70	375,14	898,84	50
51	Słonim	—,62	2,—	105,—	7,50	359,55	280,—	219,—	973,67		54,20	25,72		250,—	127,94	406,15	19,—	21,86	904,87	68,80	973,67	51
52	Sosnowiec (od 15.VI.1936 r. do 31.III.1937 r.)	62,42		134,—		344,22			540,64		5,—	15,19		185,—	22,39		57,—	16,55	301,13	239,51	540,64	52
53	Środa	213,09	18,—	31,40		21,75	118,40	14,—	416,64			21,05	63,40	116,—			39,05	96,05	335,55	81,09	416,64	53
54	Stanisławów (od 1.XI.1936 r. do 31.VIII.1937)	125,70		65,05	15,—	78,30		2,44	286,49	20,—	29,20	159,20	11,15	10,—			18,02	22,99	270,56	15,93	286,49	54
55	Tarnopol	263,28		222,20	70,25		100,—	80,57	736,30		109,97	82,95	94,68		24,—	62,50		54,61	428,71	307,59	736,30	55
56	Tarn. Góry		41,—	63,90		101,—	528,—	111,50	845,40		10,—	25,60	28,60	551,40			40,—	58,50	714,10	131,30	845,40	56
57	Tarnów	261,47		134,—		170,42			565,89		33,—	49,61	5,80	266,10			28,13	57,31	439,95	125,94	565,89	57
58	Toruń (od 15.X.1936 r. do 1.XI.1937 r.)	53,83	9,—	321,50		482,25	1.093,10	135,20	2.094,88	550,—	98,—	729,95		50,—	131,50	157,50	94,62	182,70	1.994,27	100,61	2.094,88	58
59	Wadowice	12,36		175,45		18,78	815,50	138,90	1.160,99	438,—	41,60	26,96	19,15	291,50	13,—	178,80	33,22	115,34	1.157,57	3,42	1.160,99	59
60	Warszawa	1.174,49		3.298,10	251,80	1.908,67	4.000,—	181,50	10.814,56	4.310,26		2.750,92	583,60	416,45	528,04		267,—	1.470,05	10.326,32	488,24	10.814,56	60
61	Wąbrzeźno	342,26	5,—	132,30		135,30		53,51	668,37		49,70	43,25		70,—		28,20	5,10	76,83	273,08	395,29	668,37	61
62	Wieliczka (od 1.XI.1936 r. do 15.XI.1937 r.)	32,17		33,60	2,—	162,75	69,18	—,30	300,—		25,80	9,59	14,10	95,27		100,—	6,20		250,96	49,04	300,—	62
63	Wieluń	7,97	1,—	89,50			80,—		178,47		16,10	18,93	3,30	109,15				20,40	167,88	10,59	178,47	63
64	Wierzchosł.	25,99		107,60	10,—	368,45	360,—		872,04		11,30	93,83	3,90	15,—	63,74	365,—	80,—	20,—	652,77	219,27	872,04	64
65	Wilno	85,27	5,—	54,50	3,—		695,29	69,80	912,86		21,—	4,25		695,29		117,42	47,20	17,45	902,61	10,25	912,86	65
66	Włocławek	1.323,21		362,50		181,30	150,—	198,07	2.215,08		120,15	192,60		286,45	71,—		27,19	160,81	858,20	1.356,88	2.215,08	66
67	Zamość	23,78	11,—	173,60	5,—	173,—	260,—	20,90	667,28	325,—	15,60	58,20	2,95	126,—		36,28	14,80	—,95	579,78	87,50	667,28	67
		14.647,58	465,15	17.672,48	4.682,80	24.576,39	37.640,47	15.531,25	115.216,12	22.378,43	4.194,88	11.671,91	4.399,92	22.102,49	9.206,13	7.386,89	2.995,06	17.178,39	101.514,10	13.702,02	115.216,12	

ORGANIZACJA PRZYSPOSOBIENIA
WOJSKOWEGO KOBIET
DO OBRONY KRAJU
ZARZĄD NACZELNY.

KOMUNIKAT ZJAZDOWY

dn. 19.III.1938 r.

1. Msza św.

Msza św. odbędzie się na ul.Łazienkowskiej. Uczestniczki Zjazdu zajmują miejsca po prawej i lewej stronie kościoła, pozostawiając środek wolny dla oddziałów p.w.k.

2. Odjazd z kościoła.

Uczestniczki Zjazdu mogą odjechać z kościoła na Plac Teatralny /do Rady Miejskiej/ specjalnymi tramwajami /za normalną opłatą tramwajową/, które będą oczekiwać na ulicy Czerniakowskiej.

Panie, które się nie pomieszczą w tramwajach specjalnych - będą musiały korzystać z innych środków lokomocji /taksówki, autobus, tramwaj Nr.2/.

Poczty sztandarowe wraz z kompanią honorową i dziewczętami,wyznaczonymi do szpaleru - odjadą samochodami ciężarowymi.

Służbę porządkowo-informacyjną w lokalu obrad Zjazdu pełnią dyżurne instruktorki i pewiaczki z opaskami granatowo-żółtymi.

3. Wejście do Sali Rady Miejskiej

Uczestniczki Zjazdu okazują przy wejściu w bramie karty uczestnictwa,pewiaczkom pełniącym służbę.

Przy wejściu na salę obrad /na górze/ należy okazać kartę uczestnictwa do skasowania odcinka. <u>Karta musi być wypełniona</u> /nazwisko, Koło i t.d./

4. Zajmowanie miejsc.

Delegatki Kół upoważnione do głosowania zajmują krzesła po <u>prawej</u> stronie sali; członkinie nie upoważnione do głosowania /goście/, oraz goście z poza Organizacji - zajmują krzesła po <u>lewej</u> stronie sali.

Miejsca na sali wskazują dyżurne instruktorki.

Ze względu na przewidywaną dużą ilość uczestniczek Zjazdu i dla uniknięcia zamieszania, Panie proszone są o:

1/ <u>ścisłe przestrzeganie wskazówek dyżurnych</u>
2/ <u>nie opuszczanie raz zajętych miejsc</u> aż do zakończenia uroczystości na sali
3/ <u>Nie zatrzymywanie się</u> na schodach i w przejściach

UWAGA:Palić na sali nie wolno.

5. Kartki na obiady.

Przed rozpoczęciem Zjazdu zorganizowana będzie na sali ruchoma sprzedaż kartek na obiady w dn.19 i 20.III., sprzedaż Jednodniówki i Numeru Sprawozdawczego; sprzedawać będą wyznaczone do tego pewiaczki.

Obiady wydawane będą: w Kasynie Garnizonowym /Al.Szucha róg Alei Ujazdowskich/ - w cenie zł.1.50, w kasynie podoficerskim /Al.Ujazdowskie 34 ~~róg ul. Piusa XI~~/ po zł.1.15, oraz w stołowni Sejmowej /Ul.Wiejska 4, Hotel Sejmowy/ po zł.1.15

6. Wyjście z sali obrad.

Po opuszczeniu sali przez Pana Prezydenta i przez Sztandary - uczestnicy Zjazdu opuszczają salę w kolejności:
1. Oddziały pewiaczek
2. Delegatki
3. Goście

7. Ustawienie się pochodu.

Na placu przed gmachem Rady Miejskiej formuje się pochód, który wyruszy z Hołdem do Belwederu.
1/ Szyk - kolumna czwórkowa, czołem w kierunku do ul. Wierzbowej.
2/ Kolejność ustawienia się:
1. Wieniec - z trzema czwórkami Komendantek Okręgowych
2. Sztandary z kompanią honorową, w skład wejdą wszystkie instruktorki w płaszczach mundurowych
3. Zarząd Naczelny i Prezydium Zjazdu
4. Delegatki /Przewodniczące, Kmdtki Kół i delegatki z wyboru/.
5. Pozostałe uczestniczki Zjazdu
6. Kompanie pewiaczek

Po bokach ruchomy szpaler pewiaczek.

Uczestniczki Zjazdu, które nie będą w możności przejścia całej trasy nie ustawiają się w pochodzie na Placu Teatralnym, natomiast przejeżdżają do Placu na Rozdrożu, gdzie ustawiają się czwórkami i dołączają do pochodu na koniec grupy uczestniczek Zjazdu - przed kompaniami pewiaczek.

W czasie pochodu obowiązuje zachowanie szyku, ciszy i powagi.

8. Przed Belwederem.

Poszczególne grupy pochodu ustawią się na dziedzińcu wg. wskazówek udzielonych na miejscu.

W czasie składania wieńca - sztandary pochylają się i następuje chwila milczenia.

9. Odmarsz i rozwiązanie pochodu.

Dziedziniec Belwederski opuszcza najpierw grupa delegatek i gości, która po dojściu do Al. Ujazdowskich - zostaje rozwiązana.

Następnie odchodzą sztandary z kompanią honorową i oddziały pewiaczek.

10. Bilety do teatru.

Bilety do teatru na "Gałązkę Rozmarynu" na dzień 19.III. na godz.19.45 i 20.III na godz.15.30 będą sprzedawane w Oficerskim Kasynie Garnizonowym Al.Szucha na parterze od chwili rozwiązania pochodu do godz.16.30.

Na dzień 19.III. wykupują bilety w pierwszym rzędzie Przewodniczące, Delegatki i Instruktorki upoważnione do głosowania. Pozostałe uczestniczki Zjazdu wykupują resztę biletów na dz.19.III.oraz bilety na dz.20.III.

Bilety na dzień 20.III. będą również sprzedawane w drugim dniu Zjazdu w II-gim Gimnazjum Miejskim od godz.9.30.

11. Herbatka na Zamku. W związku z zaproszeniem Zjazdu na herbatkę na Zamku - Panie proszone są o punktualne przybycie na godz.18 oraz wchodzenie na salę przyjęć grupami z danych miejscowości.

12. Przemówienie Pana Prezydenta. W teatrze w dn.19.III. należy być punktualnie o godz. 19.40, gdyż o 19.50 będzie transmitowane przemówienie Pana Prezydenta.

Dn.20.III.1938 r.

W dniu 20.III. Zjazd będzie obradował w sali II Gimnazjum Miejskiego ul.Rozbrat 26 - od godz.10-ej w Komisjach; Panie są proszone o przybywanie wcześniejsze celem uzupełnienia list obecności.

Na miejscu będzie zorganizowany bufet, kiosk Głównej Księgarni Wojskowej, sprzedaż Jednodniówki, Numeru Sprawozdawczego i innych wydawnictw.

ZARZĄD NACZELNY.

Zakłady Graficzne
„POLSKA ZJEDNOCZONA"
Warszawa, Nowolipie 2
Telefony: 11-40-25, 11-40-45